

Suvestinė redakcija nuo 2008-08-15 iki 2011-12-31

Isakymas paskelbtas: Žin. 1998, Nr. [43-1189](#), i. k. 0982160ISAK00000207

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS IR MIŠKŲ ŪKIO MINISTERIJOS

**Į S A K Y M A S
DĖL ŽEMĖS REFORMOS ŽEMĖTVARKOS PROJEKTŲ KAIMO VIETOVĖJE
RENGIMO METODIKOS PATVIRTINIMO**

1998 m. balandžio 23 d. Nr. 207
Vilnius

Vykdydamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. balandžio 1 d. nutarimo Nr. 385 „Dėl žemės reformos vykdymo kaimo vietovėje“ 8 punktą,

ĮSAKAU:

1. Patvirtinti Žemės reformos žemėtvarkos projektų kaimo vietovėje rengimo metodiką (pridedama).

2. Nustatyti, kad šia metodika privalo vadovautis žemės reformą vykdančios specialistai bei žemės reformos žemėtvarkos projektus rengiantys fiziniai, juridiniai asmenys ar įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, rengiant dokumentus nuosavybės teisėms atkurti grąžinant natūra, perduodant ar suteikiant nuosavybėn neatlygintinai, taip pat perduodant ar nuomojant žemę, mišką, vandens telkinius.

ŽEMĖS IR MIŠKŲ ŪKIO MINISTRAS

EDVARDAS MAKELIS

PATVIRTINTA

Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. 207
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. balandžio 3 d. įsakymo Nr. 108 redakcija, 2002 m. rugsėjo 26 d. įsakymo Nr. 376 redakcija ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. balandžio 20 d. įsakymo Nr. 3D-159 redakcija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. rugpjūčio 7 d. įsakymo Nr. 3D-438 redakcija)

ŽEMĖS REFORMOS ŽEMĖTVARKOS PROJEKTŲ RENGIMO IR ĮGYVENDINIMO METODIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žemės reformos žemėtvarkos projektas (toliau – žemėtvarkos projektas) rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo (Žin., 1991, Nr. [24-635](#); 1997, Nr. [69-1735](#)) nuostatomis, Žemės reformos vykdymo kaimo gyvenamojoje vietovėje tvarkos aprašu bei Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašu, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. balandžio 1 d. nutarimu Nr. 385 „Dėl žemės reformos vykdymo kaimo vietovėje“ (Žin., 1998, Nr. [33-882](#); 2004, Nr. 66-2359) ir šia metodika.

2. Žemėtvarkos projektas pagal planuojamos teritorijos dydį ir sprendinių konkretizavimo lygį yra vietovės lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentas.

3. Žemėtvarkos projektai rengiami tik kaimo vietovėje esančiai žemei bei teritorijoms, nustatyta tvarka priskirtoms miestams po 1995 m. birželio 1 d.

4. Žemėtvarkos projektą rengia fiziniai ir juridiniai asmenys, Europos Sąjungos valstybių ir kitų Europos ekonominės erdvės susitarimą pasirašiusių valstybių Lietuvos Respublikoje įsteigtų įmonių filialai, turintys kvalifikacinį leidimą rengti žemėtvarkos projektus, išduotą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 7 d. nutarimo Nr. 1093 „Dėl Kvalifikacinių leidimų dirbti žemės reformos žemėtvarkos darbus išdavimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 1997, Nr. [92-2311](#)) nustatyta tvarka ir sudarę sutartį su apskrities viršininku dėl žemėtvarkos projekto rengimo ir įgyvendinimo kadastro vietovėje (toliau – projekto autorius).

5. Žemėtvarkos projekte suprojektuojami gražinami, perduodami arba suteikiami nuosavybėn neatlygintinai, perduodami neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise žemės sklypai, taip pat perduodami ir išnuomojami iš valstybės žemės sklypai (toliau – žemės sklypas (-ai)).

6. Kadastro vietovės teritoriją žemėtvarkos projektui rengti parenka apskrities viršininko administracijos žemės tvarkymo departamento teritorinis žemėtvarkos skyrius (toliau – žemėtvarkos skyrius) ir pateikia tvirtinti apskrities viršininkui.

Kai patvirtinus kadastro vietovės žemėtvarkos projektą kadastro vietovėje lieka laisvos valstybinės žemės, žemėtvarkos skyrius parenka ir pateikia apskrities viršininkui tvirtinti teritoriją kitam žemėtvarkos projektui rengti. Parinkta teritorija turi apimti visą kadastro vietovę arba į vienkiemius neišskirstyto kaimo teritoriją, jei numatoma projektuoti žemės sklypus asmenims pagal Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1–7 punktus. Žemėtvarkos projekto teritorijai nepriskiriama privati žemė, valstybinės žemės plotai, kuriuose pagal patvirtintą žemėtvarkos projektą suprojektuoti žemės sklypai nuosavybės teisėms atkurti ar perduoti, kai į juos dar neatkurtos nuosavybės teisės ar nesudarytos valstybinės žemės pirkimo–pardavimo sutartys ir šie sklypai nebus naujai

projektuojami, bei tie valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės plotai, kuriuose pagal šį žemėtvarkos projektą nebus projektuojami žemės sklypai. Žemėtvarkos projekto rengimo pradžia (data) ir jo parengimo terminas tvirtinamas apskrities viršininko įsakymu.

7. Žemėtvarkos projektai rengiami turint šią žemėtvarkos skyrių pateiktą medžiagą:

7.1. naujausią kartografinę medžiagą (ortofotografinius žemėlapius skaitmenine ir spausdintine formomis ORT10LT su georeferencinio pagrindo informacija GDB10LT arba bazinius žemėlapius M 1:10 000, kuriuos rengiant panaudoti ortofotografiniai žemėlapiai ir georeferencinio pagrindo informacija GDB10LT) su joje pažymėtomis kadastro vietovės ribomis (toliau – naujausia kartografinė medžiaga);

7.2. turėtų žemės valdų planus;

7.3. žemės ūkio naudmenų vertinimo ir miškų valstybės kadastro duomenis;

7.4. valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės planus;

7.5. specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų nustatymo planus;

7.6. nusausintos ir drėkinamos žemės planus;

7.7. asmeninio ūkio žemės suvestinius planus ir asmeninio ūkio žemės naudotojų sąrašus;

7.8. tarnybinių žemės dalų suvestinius planus ir šios žemės naudotojų sąrašus;

7.9. asmenų prašymus suprojektuoti gražinamą natūrą, perduodamą ar suteikiamą nuosavybėn neatlygintinai žemės, miško sklypą ar vandens telkinį, pageidaujamą pirkti, nuomoti, naudoti neatlygintinai ar patikėjimo teise žemės sklypą (toliau – pretendentų prašymai);

7.10. fizinių asmenų, kurie nenaudoja jiems suteiktos asmeninio ūkio žemės pagal paskirtį ir ją yra apleidę (jos nederba), sąrašus;

7.11. nuomininkų, kurie nuomoja pagal žemėvaldų projektus (planus) suprojektuotus ir nustatyta tvarka Nekilnojamojo turto registre įregistruotus žemės sklypus, sąrašus;

7.12. informaciją apie patvirtintus ar pradėtus rengti detaliuosius planus ar kitus teritorijų planavimo dokumentus teritorijose, kuriose yra valstybinė žemė;

7.13. suinteresuotų valstybės ar savivaldos institucijų nustatyta tvarka patvirtintą ir pateiktą kartografinėje medžiagoje pažymėtą informaciją apie žemės plotus, priskirtinus valstybės išperkamai ir (ar) neprivatizuojamai žemei. Žemėtvarkos skyrius turi ją išnagrinėti ir priimti išvadą dėl tikslingumo priskirti šiuos žemės plotus valstybės išperkamai ir (ar) neprivatizuojamai žemei;

7.14. kitus dokumentus, reikalingus tinkamai organizuoti projektavimo darbus.

8. Žemėtvarkos projekto planas rengiamas naujausioje kartografinėje medžiagoje, kurioje pažymėtos kadastro vietovės ribos (toliau žemėtvarkos projekto planas).

9. Kartografinė medžiaga, naudojama žemėtvarkos projekto planui rengti, turi būti projekto autoriaus patikslinama pagal pasikeitusias žemės naudmenas ir jų kontūrų ribas.

Smulkūs žemės sklypai (asmeniniam ūkiui naudojamos žemės, glaustai užstatytose teritorijose ir kt.) projektuojami atskirame plane M 1:5000, kuris yra žemėtvarkos projekto plano neatskiriamas dalis, o žemėtvarkos projekto plane nurodomos tik asmeninio ūkio, glaustai užstatytos ar kitų teritorijų, kuriose projektuojami žemės sklypai, ribos.

10. Žemėtvarkos projekto rengimo ir įgyvendinimo procesas susideda iš šių etapų (darbų stadijų):

10.1. gražinamos natūra žemės, miško, vandens telkinio pažymėjimas žemėtvarkos projekto plane, išskyrus tuos atvejus, kai nereikalaujama žemėtvarkos projekto patvirtinimo;

10.2. žemėtvarkos projekto parengiamieji darbai;

10.3. projektavimo darbai;

10.4. žemėtvarkos projekto svarstymas, derinimas ir patvirtinimas;

10.5. žemėtvarkos projekte suprojektuotų žemės sklypų paženklinimas vietovėje;

10.6. duomenų žemės nuosavybės ar naudojimo įteisinimui parengimas;

10.7. žemėtvarkos projekto baigiamieji darbai: dokumentų tekstinės bei grafinės dalies sutvarkymas.

II. ŽEMĖS, MIŠKO, VANDENS TELKINIO GRAŽINIMAS NATŪRA

11. Piliečiams grąžinamo natūra žemės sklypo ribos suprojektuojamos, pažymimos žemėtvarkos projekte ir paženklinamos vietovėje šios metodikos nustatyta tvarka. Grąžinant žemę, mišką, vandens telkinius natūra, nereikalaujama žemėtvarkos projekto patvirtinimo, kai pilietis dalyvauja ženklinant žemės sklypą ir sutinka su paženklinto žemės, miško ar vandens telkinio ribomis. Jei grąžinamoje žemėje yra asmeniniam ūkiui naudojamos žemės, kurią pagal šios metodikos 74 punktą galima projektuoti laisvoje valstybinėje žemėje, natūra grąžinamo žemės sklypo ženklėjimas galimas tik po to, kai pagal patvirtintą žemėtvarkos projektą asmeninio ūkio žemės sklypas yra paženklintas vietovėje.

12. Jeigu grąžinamame natūra žemės sklype yra įsiterpusi žemė, kuri naudojama arba nuomojama fiziniams ir juridiniams asmenims, nuosavybės teise turimiems pastatams ir statiniams (statomiems ar pastatytiems), taip pat poilsiaviečių pastatams ir statiniams (statomiems ar pastatytiems) eksploatuoti, ir piliečiai šią žemę pageidauja susigrąžinti natūra, tuomet žemėtvarkos projekte atskiru žemės sklypu projektuojami šiemis pastatams eksploatuoti reikalingi žemės sklypai, nustatomi šių žemės sklypų plotai bei numatomi privažiuojamieji keliai. Projekto autorius šiuos žemės sklypus paženklina vietoje dalyvaujant pastatų ir statinių savininkams ir piliečiams, kuriems ši žemė bus grąžinama natūra. Žemėtvarkos skyrius šiuos asmenis kviečia į ženklėjimo vietą registruotu laišku arba pasirašytinai ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki ženklėjimo dienos.

13. Iki žemės sklypų, kuriuose yra ne žemės savininkui priklausantys pastatai ir statiniai, sugrąžinimo natūra apskrities viršininkas pagal projekto autoriaus pateiktus žemės sklypų kadastro duomenis ir planus sudaro su pastatų ar statinių savininkais valstybinės žemės nuomos sutartis. Apskrities viršininko sprendime dėl nuosavybės teisių atkūrimo turi būti nurodyta, kad teisės ir pareigos pagal valstybinės žemės nuomos sutartį pereina žemės savininkui, jeigu šalys nesusitaria kitaip.

Jeigu nėra galimybės nustatyti pastatų ar statinių savininką, žemėtvarkos skyrius spaudoje paskelbia pretendento žemės sklypo, kuriame yra kitiems asmenims priklausantys pastatai ar statiniai, ženklėjimo datą.

14. Pretendentų, pateikusių prašymus grąžinti žemę natūra, pageidavimu žemės sklypai gali būti ženklinami taip, kad kiekvienam pretendentui tektų po atskirą žemės sklypą, atitinkantį jam priklausančios žemės ploto dalį. Šiuo atveju turi būti pateiktas visų pretendentų, pageidaujančių gauti žemę natūra, rašytinis susitarimas dėl atskirų žemės sklypų ženklėjimo.

15. Kai grąžinamos natūra žemės sklypo ribos yra aiškios, toks žemės sklypas ženklėjamas nedelsiant nepriklausomai nuo projekto rengimui nustatytų terminų, išskyrus atvejus, kai pretendentai pageidauja žemę susigrąžinti natūra tik parengus ir patvirtinus žemėtvarkos projektą, taip pat šios metodikos 11 punkte nurodytus atvejus.

Piliečiams, kuriems teismo sprendimu atnaujinti praleisti terminai pateikti prašymus atkurti nuosavybės teises į žemę, mišką ir vandens telkinius arba nuosavybės teises ir giminystės ryšį su savininku patvirtinančius dokumentus, pateikusiems šiuos dokumentus po žemėtvarkos projektui rengti parinktos teritorijos ribų patvirtinimo, žemė grąžinama natūra tik pagal rengiamą žemėtvarkos projektą.

16. Atlikus parengiamuosius darbus, projekto autorius informuoja žemėtvarkos skyrių, o šis praneša piliečiui ir kitiems kviečiamiems asmenims registruotu laišku arba pasirašytinai apie žemės sklypo paženklėjimą vietovėje ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki ženklėjimo, nurodydamas, kad, piliečiui ir kitiems kviečiamiems neatvykus, žemės sklypas bus ženklėjamas jiems nedalyvaujant. Paženklėjant natūra grąžinamo žemės sklypo ribas, kviečiami dalyvauti: asmuo, kuriam grąžinama žemė natūra; asmenys, kuriems numatyta grąžinti natūra gretimais žemės sklypus; asmenys, naudojantys šį žemės sklypą.

Jeigu pilietis, kuriam žemės sklypas grąžinamas natūra, arba piliečiai, jei žemės sklypas

grąžinamas natūra bendrosios nuosavybės teise, pranešime nustatytu laiku neatvyksta dalyvauti ženklinant žemės sklypą, projekto autorius paženkliną žemės sklypą jam (jiems) nedalyvaujant ir parengia sprendimo (-ų) dėl nuosavybės teisių atkūrimo projektą (-us) tik tuo atveju, jei grąžinamas natūra žemės sklypas yra suprojektuotas šios metodikos nustatyta tvarka parengtame ir patvirtintame žemėtvarkos projekte ir jei žemėtvarkos projekto rengimo metu pretendentas sutiko su suprojektuoto sklypo ribomis pasirašydamas žiniaraštyje (5 priedas) arba yra paženklinę visi besiribojantys su natūra grąžinamu žemės sklypu žemės sklypai. Neatvykusiam pretendentui žemėtvarkos skyrius per 10 darbo dienų registruotu laišku išsiunčia projekto autoriaus pateiktą žemės sklypo ribų paženklinimo–parodymo akto kopiją.

17. Grąžinamų natūra žemės sklypų ribos turi būti racionalios, priderintos prie vietovės situacijos kontūrų ir turi sudaryti palankias sąlygas žemės sklypui naudoti pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį.

18. Žemėtvarkos projekto autorius, paženklinęs grąžinamą natūra žemės sklypą vietovėje, surašo žemės sklypo ribų paženklinimo–parodymo aktą, parengia grąžinamos žemės sklypo abrisą ir planą pagal šios metodikos 8 priede pateiktą formą, žemės kadastro duomenis, kurių reikia žemės sklypui įregistruoti Nekilnojamojo turto registre, ir kitus šios metodikos 119 punkte nurodytus dokumentus.

Žemės sklypo plane įbraižomi ne mažiau kaip trys koordinacių tinklelio ašių susikirtimo taškai ir užrašoma ne mažiau kaip vieno koordinacių tinklelio linijų susikirtimo taško koordinacių reikšmė valstybinėje koordinacių sistemoje.

19. Grąžinamų natūra žemės sklypų planai su Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 16 punkte nurodytomis suinteresuotomis institucijomis derinami atskirai, nelaukiant žemėtvarkos projekto patvirtinimo.

III. ŽEMĖTVARKOS PROJEKTO PARENGIAMIEJI DARBAI KADASTRO VIETOVĖJE

20. Kadastro vietovės žemėtvarkos projektą rengiantis autorius atlieka šiuos darbus:

20.1. žemėtvarkos projekto plane pažymi:

20.1.1. neprivatizuojamų pagal Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 13 ir 14 straipsnius žemės, miško sklypų ir vandens telkinių plotus bei ribas;

20.1.2. valstybės išperkamų pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo (Žin., 1997, Nr. [65-1558](#)) 12 ir 13 straipsnius žemės, miško ir vandens telkinių plotus bei ribas.

Prieš rengdamas paskesnę žemėtvarkos projektą, projekto autorius valstybės išperkamų ir neprivatizuojamų žemės, miškų ir vandens telkinių plano kopijoje pažymi nustatytus naujus ar pasikeitusius valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės plotus;

20.2. išanalizavęs asmeninio ūkio žemės naudotojų turimos privačios bei galimos susigrąžinti natūra žemės toje kadastro vietovėje ir turimos laisvos valstybinės žemės plotą, parengia pasiūlymus dėl asmeninio ūkio žemės sklypų išdėstymo vietos pakeitimo Žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos apraše numatytais atvejais;

20.3. patikrina, ar prie visų anksčiau patvirtintame žemėtvarkos projekte suprojektuotų žemės sklypų galima privažiuoti esamais ar suprojektuotais keliais arba ar yra nustatyti reikalingi kelio servitutai. Nustačius, kad ne prie visų žemės sklypų yra privažiuojamieji keliai, parengia asmenų, kuriems ankstesniuose žemėtvarkos projektuose suprojektuoti šie žemės sklypai, sąrašą, jame nurodo fizinio asmens vardą ir pavardę ar juridinio asmens pavadinimą, žemės sklypo projektinį numerį ir bloko, kuriame yra žemės sklypas, numerį bei pasiūlymus dėl privažiuojamųjų kelių prie šių žemės sklypų suprojektavimo ar kelio servituto nustatymo.

Sąrašas pateikiamas žemėtvarkos skyriui, kuris, išnagrinėjęs pateiktus pasiūlymus:

20.3.1. nurodo projekto autoriui prieš pirmąjį pretendentų susirinkimą:

20.3.1.1. laisvos valstybinės žemės fondo žemėje suprojektuoti privažiuojamuosius kelius prie suprojektuotų žemės sklypų ar kelio servitutus;

20.3.1.2. suprojektuoti reikalingus servitutus patvirtintame žemėtvarkos projekte suprojektuotiems žemės sklypams, į kuriuos dar neatkurtos nuosavybės teisės;

20.3.2. pakviečia žemės ar miško savininkus, valstybinės žemės patikėtinius ir pasiūlo jiems sudaryti tarpusavio sutartį dėl reikalingo kelio servituto nustatymo jų nuosavybės ar patikėjimo teise valdomuose žemės ar miško sklypuose;

20.4. pagal žemėtvarkos skyrių darbuotojų pateiktas nuosavybės teisių atkūrimo bylas grąžinti natūra žemę, mišką, vandens telkinius ir pagal turėtos žemės valdų planus žemėtvarkos projekto plane pažymi galimų grąžinti natūra žemės, miško sklypų, vandens telkinių ribas. Jei nustatoma, kad pretendentų pageidaujama susigrąžinti natūra žemė, miškas ar vandens telkinys yra priskirti valstybės išperkamai ar neprivatizuojamai žemei, projekto autorius sudaro šių pretendentų sąrašą (2 priedas), nurodydamas pageidaujamą susigrąžinti žemės, miško ar vandens telkinio plotą bei priežastis, kodėl negalima tenkinti pretendento prašymo, ir pateikia jį žemėtvarkos skyriui, kuris raštu (registruotu laišku) informuoja pretendentes, kad jų norima susigrąžinti natūra žemė, miškas ar vandens telkinys yra valstybės išperkamas ar neprivatizuojamas;

20.5. žemėtvarkos projekto ir valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės planų kopijose pažymi:

20.5.1. teritorijas, ypač vertingas ekologiniu, archeologiniu ir rekreaciniu požiūriais, esančias valstybiniuose parkuose ir valstybiniuose draustiniuose, kurių ribos nustatytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 583. „Dėl ekologiniu, archeologiniu ir rekreaciniu požiūriu ypač vertingų teritorijų, esančių valstybiniuose parkuose ir valstybiniuose draustiniuose, ribų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [82-2940](#); 2005, Nr. [82-3008](#));

20.5.2. žemės sklypus, suteiktus ir naudojamus valstiečio ūkiui, kuriuos jų naudotojams pagal galiojusias teisės aktus buvo leista pirkti ir už juos sumokėta pinigais arba valstybės vienkartinėmis išmokomis;

20.6. rengdamas kadastro vietovės laisvos valstybinės žemės planą:

20.6.1. apskrities viršininko įsakymu patvirtinto žemėtvarkos projekto plano kopijoje užrašo plano pavadinimą: „_____ apskrities _____ rajono (savivaldybės) _____ seniūnijos _____ kadastro vietovės laisvos valstybinės žemės planas“ ir:

20.6.1.1. sutartiniais ženklais (0,3 mm pločio linija) pažymi nustatytų laisvos valstybinės žemės plotų ribas;

20.6.1.2. šviesiai mėlyna spalva nuspalvina nustatytus laisvos valstybinės žemės plotus;

20.6.1.3. sunumeruoja nustatytus laisvos valstybinės žemės plotus;

20.6.1.4. įrašo institucijos, priimančios atliktus darbus, ir projekto autoriaus, nustačiusio laisvos valstybinės žemės plotus, specialistų pareigas, vardus, pavardes ir darbų atlikimo datą;

20.6.2. apskaičiuoja laisvos valstybinės žemės (žemės naudmenų) plotus;

20.6.3. parengia laisvos valstybinės žemės plotų žiniaraštį (1 priedas);

20.6.4. vadovaudamasis laisvos valstybinės žemės plotų apskaičiavimo duomenimis, laisvos valstybinės žemės plane įrašo laisvos valstybinės žemės plote esančių žemės naudmenų plotus, po laisvos valstybinės žemės ploto numeriu užrašo nustatytą plotą;

20.6.5. parengia kadastro vietovės laisvos valstybinės žemės plotų nustatymo dokumentų bylą (toliau – dokumentų byla), kurioje turi būti:

20.6.5.1. laisvos valstybinės žemės plotų nustatymo ir žemės naudmenų plotų apskaičiavimo žiniaraščiai;

20.6.5.2. laisvos valstybinės žemės plotų žiniaraštis;

20.6.5.3. papildomi dokumentai (apskrities viršininko įsakymai, teismo sprendimai ir kt.), kuriais vadovaujantis nustatyti nauji arba patikslinti esami laisvos valstybinės žemės plotai;

20.6.5.4. raštų rodyklė;

20.6.5.5. titulinis lapas, kurį pasirašo šiuos darbus vykdžiusio projekto autoriaus vadovas ir specialistas;

20.6.6. laisvos valstybinės žemės plotų žiniaraštį ir kadastro vietovės laisvos valstybinės žemės planą suderina su:

20.6.6.1. žemėtvarkos skyriaus specialistu seniūnijoje;

20.6.6.2. žemėtvarkos skyriaus vedėju;

20.6.7. projekto autorius parengtą ir suderintą laisvos valstybinės žemės planą bei dokumentų bylą pagal perdavimo ir priėmimo aktą perduoda žemėtvarkos skyriui;

20.7. laisvos valstybinės žemės fondo žemei priskiria žemės plotus, dėl kurių:

20.7.1. yra parengtos ir išsiųstos (išduotos) išvados dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn pagal piliečių prašymuose nurodytą vietovę (kitą kadastro vietovę, seniūniją, rajoną);

20.7.2. pateikti piliečių prašymai grąžinti ją natūra, tačiau šie piliečiai iki 2003 m. gruodžio 31 d. nepateikė nuosavybės teises bei giminytės ryšį su savininku patvirtinančių dokumentų ir iki 2003 m. gruodžio 31 d. nesikreipė į teismą dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo;

20.7.3. nepateikti piliečių prašymai atkurti nuosavybės teises į žemę, mišką ir vandens telkinius;

20.8. parengia suvestinę lentelę apie žemės poreikį projektuojamoje teritorijoje ir turimos žemės kiekį (Metodikos 4 priedas) ir ją perduoda žemėtvarkos skyriui;

20.9. žemėtvarkos projekto plane pažymi žemėtvarkos skyriaus parinktą teritoriją žemėtvarkos projektui rengti, šioje teritorijoje dešifruoja tik tuos situacijos elementus, kurie nepavaizduoti kartografinėje medžiagoje, bet reikalingi žemės, miško sklypo ar vandens telkinio kadastro duomenų bylai parengti, bei pažymi nepažymėtus, tačiau vietovėje esančius ar suprojektuotus kelius, kitus objektus;

20.10. pagal prašymuose grąžinti žemę natūra ir išvadose dėl žemės, miško ar vandens telkinio perdavimo nuosavybėn neatlygintinai nurodytą bendrą plotą ir pagal turimą laisvos valstybinės žemės plotą, taikydamas Žemės įvertinimo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 205 (Žin., 1999, Nr. [21-597](#); 2002, Nr. [102-4574](#)), nurodytą lygiavertiškumo principą, surašo aktą, nustatydamas, ar teritorijoje, kurioje pradedamas rengti žemės reformos žemėtvarkos projektas, lieka laisvos valstybinės žemės, ir perduoda jį žemėtvarkos skyriui;

20.11. per 10 dienų nuo 24.1 punkte nurodytų dokumentų gavimo iš žemėtvarkos skyriaus darbuotojų seniūnijose juos išnagrinėja ir, nustatęs, jog pretendentai pagal Žemės reformos įstatyme nustatytą žemės įsigijimo eilę laisvos valstybinės žemės nepakanka arba pagal įstatymus negalima projektuoti perduotinus neatlygintinai nuosavybėn žemės, miško sklypus, vandens telkinį laisvoje valstybinėje žemėje, apie tai informuoja žemėtvarkos skyrių, pateikdamas pretendentų, kurių prašymų nebus galima tenkinti arba bus galima tenkinti tik iš dalies, sąrašą ir grąžindamas šių pretendentų vardu parengtas išvadas bei jų prašymus.

21. Žemėtvarkos skyrius parengia apskrities viršininko įsakymo projektą dėl teritorijos žemėtvarkos projektui rengti patvirtinimo ir kartu su parinktos teritorijos planu pateikia apskrities viršininkui.

22. Apskrities viršininko įsakymu patvirtinami:

22.1. teritorijos, parinktos žemėtvarkos projektui rengti, plotas ir ribos;

22.2. laisvos valstybinės žemės, miško ar vandens telkinio plotas pagal šios Metodikos 1 priede pateiktą formą;

22.3. valstybės išperkamų ir neprivatizuojamų žemės, miškų ir vandens telkinių planų kopijose naujai pažymėtų ar patikslintų valstybės išperkamos žemės, miško ar vandens telkinių sąrašas su jame nurodytais jų plotais;

22.4. žemėtvarkos projekto rengimo pradžios data;

22.5. žemėtvarkos projekto parengimo terminas;

22.6. terminas, ne trumpesnis kaip 10 dienų nuo šios Metodikos 23.2.1 punkte

nustatytos informacijos paskelbimo, per kurį prašymų nepateikę pretendentai, pageidaujantys projektuojamoje teritorijoje gauti žemės nuosavybės neatlygintinai, jos pirkti arba nuomoti iš valstybės, neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise, gali juos pateikti žemėtvarkos skyriui.

23. Apskrities viršininko įsakyme taip pat nurodoma:

23.1. žemėtvarkos projektą rengiančio projekto autoriaus pavadinimas, adresas ir telefonas;

23.2. pavedimas žemėtvarkos skyriui:

23.2.1. vietos spaudoje, apskrities viršininko administracijos interneto tinklalapyje bei seniūnijos, kurioje numatytas žemėtvarkos projekto rengimas, skelbimų lentoje ne vėliau kaip per 5 dienas nuo įsakymo išleidimo dienos paskelbti šios Metodikos 22 ir 23.1 punktuose nurodytą informaciją ir kadastro vietovės laisvos valstybinės žemės planą;

23.2.2. apie pradedamą rengti žemėtvarkos projektą informuoti Žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo 16.1–16.4 punktuose nurodytas institucijas.

24. Žemėtvarkos skyriaus darbuotojai seniūnijose:

24.1. ne rečiau kaip kartą per mėnesį pagal dokumentų perdavimo ir priėmimo aktą projekto autoriui perduoda išvadas dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybės ir kartu su šiomis išvadomis pateiktus pretendentų prašymus, kuriuose būtų nurodyta pageidaujama kadastro vietovė;

24.2. apskrities viršininkui patvirtinus teritorijos žemėtvarkos projektui rengti ribas, pagal dokumentų perdavimo ir priėmimo aktą projekto autoriui perduoda:

24.2.1. nuosavybės teisių atkūrimo bylas, nurodytas Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo įgyvendinimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 1057 (Žin., 1997, Nr. [65-1558](#)), 103–105 punktuose, ir kitus dokumentus. Parengtose nuosavybės teisių atkūrimo bylose esančiomis pažymomis arba išvadomis dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo nuosavybės neatlygintinai patvirtinama, kad pretendento nuosavybės teisėms atkurti yra visi reikiami dokumentai. Pažymoje nurodoma piliečiui priklausantis žemės, miško ar vandens telkinio plotas, į kurį dar neatkurtos nuosavybės teisės. Kai nuosavybės teisės bus atkuriamos keliems pretendentams, pažymoje nurodomi visi pretendentai, pažymint jų pageidaujamą nuosavybės teisių atkūrimo būdą. Projekto autoriui išvados dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybės perduodamos tik kartu su prašymais, kuriuose būtų nurodyta konkreči kadastro vietovė (kaimo vietovė), kurioje pageidaujama, kad būtų suprojektuotas perduodamas neatlygintinai nuosavybės žemės, miško sklypas ar vandens telkinys ir kita informacija, reikalinga žemės sklypo projektavimo eiliškumui nustatyti;

24.2.2. asmenų prašymus pirkti valstybinės žemės bei jų pateiktus dokumentus, nurodytus Valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypų pardavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 18 d. nutarimu Nr. 236 (Žin., 2003, Nr. 18-78; 2004, Nr. [175-6483](#)), 9.4–9.21 punktuose, jeigu projekto autoriai pagal šios Metodikos 20.10 punktą nustato, jog tos seniūnijos, kurios teritorijoje pradedamas rengti žemės reformos žemėtvarkos projektas, visose kadastro vietovėse lieka laisvos valstybinės žemės;

24.2.3. asmenų, kurių žemės sklypo kadastriniais matavimais nustatant žemės sklypų ribų posūkio taškų ir riboženklų koordinatas valstybinėje koordinačių sistemoje nustatyta, kad žemės, miško sklypo ploto skirtumas viršija leistiną matavimo paklaidą ir išmatuoto žemės, miško sklypo plotas yra mažesnis, prašymus šį skirtumą kompensuoti, perduodant atitinkamai žemės ar miško sklypą, jeigu dėl šių prašymų tenkinimo yra priimtas apskrities viršininko įsakymas;

24.2.4. asmenų prašymus nuomoti, suteikti nuosavybės, neatlygintinai naudotis, naudoti patikėjimo teise valstybinę žemę ir kartu su prašymais pateiktus dokumentus.

25. Žemėtvarkos skyrius, įvertinęs pagal šios Metodikos 20.11 punktą projekto autoriaus parengtą informaciją, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šios informacijos ir dokumentų iš projekto autoriaus gavimo registruotu laišku arba asmeniškai (pasirašytinai)

informuoja pretendentą apie išvados netenkinimą (dalinį tenkinimą) ir pasiūlo pretendentui rinktis žemę kitoje tos pačios seniūnijos kadastro vietovėje, jeigu šioje seniūnijoje yra laisvos valstybinės žemės, o jeigu joje nėra laisvos valstybinės žemės, pasirinkti, į kokią to paties ar kito rajono (savivaldybės) seniūniją, kurioje yra laisvos valstybinės žemės, persiųsti išvadą.

26. Žemėtvarkos skyrius per 10 darbo dienų nuo pretendento prašymo gauti lygiavertį turėtajam žemės, miško sklypą ar vandens telkinį kitoje kadastro vietovėje gavimo šį prašymą ir išvadą su lydraščiu persiunčia tam žemėtvarkos skyriui, kurio teritorijoje pilietis pageidauja gauti neatlygintinai nuosavybėn lygiavertį turėtajam žemės, miško sklypą ar vandens telkinį, jeigu pageidaujamoje kadastro vietovėje yra laisvos valstybinės žemės.

27. Žemėtvarkos skyrius registruotu laišku arba asmeniškai (pasirašytinai) informuoja:

27.1. tuos pretendentus, kurie yra pateikę tik išvadas dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn, bet nepateikę prašymų, kuriuose būtų nurodyta konkreti kadastro vietovė (kaimo vietovė), kurioje pageidaujama, kad būtų suprojektuotas perduodamas neatlygintinai nuosavybėn žemės, miško sklypas ar vandens telkinys, apie prašymo pateikimo būtinumą, taip pat ir tuos pretendentus, kurių prašymuose nurodyta ne visa informacija, reikalinga žemės sklypo projektavimo eiliškumui nustatyti;

27.2. valstybinės žemės ūkio paskirties žemės pageidaujančius pirkti asmenis apie jų prašymų netenkinimą ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo projektų autorių parengtos informacijos pagal šios Metodikos 20.10 punkte nustatytą tvarką gavimo, jog tos seniūnijos, kurios teritorijoje pradedamas rengti žemės reformos žemėtvarkos projektas, bent vienoje kadastro vietovėje nelieka laisvos valstybinės žemės.

28. Projekto autorius, išnagrinėjęs iš žemėtvarkos skyriaus gautus prašymus ir prie jų pridėtus dokumentus, per 10 darbo dienų nuo šios metodikos 22.6 punkte nurodyto termino pabaigos parengia:

28.1. pretendentų sąrašą, sugrupuodamas gautas išvadas dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo nuosavybėn neatlygintinai pagal Žemės reformos įstatymo 10 straipsnyje nustatytą eiliškumą. Taip pat į sąrašą įtraukiami:

28.1.1. pretendentai, kurie neatvyko dalyvauti projektuojant žemės sklypus arba atsisakė jiems suprojektuotų žemės sklypų rengiant anksčiau patvirtintą žemėtvarkos projektą, jei jie raštu nenurodė, kad pageidauja, jog jų prašymas būtų nagrinėjamas rengiant tos pačios seniūnijos kitos kadastro vietovės žemėtvarkos projektą;

28.1.2. asmenys, kurių žemės sklype atlikus kadastrinius matavimus nustatyta, kad žemės, miško sklypo ploto skirtumas viršija leistiną matavimo paklaidą ir išmatuoto žemės, miško sklypo plotas yra mažesnis, ir kurie pateikė apskrities viršininkui prašymą šį skirtumą kompensuoti perduodant atitinkamą žemės ar miško sklypą. Šie asmenys nepriklausomai nuo to, ar jiems patiems buvo atkurtos nuosavybės teisės į žemės (miško) sklypą, ar jie žemės (miško) sklypą įsigijo ar paveldėjo iš piliečių, kuriems buvo atkurtos nuosavybės teisės, įtraukiami į tą pačią eiliškumo grupę, kurioje buvo pretendentai, kuriems buvo atkurtos nuosavybės teisės į žemės, miško sklypo plotą. Jeigu žemė ar miškas piliečiams buvo grąžintas natūra, asmenys, pateikę apskrities viršininkui prašymą kompensuoti ploto skirtumą, perduodant atitinkamą žemės ar miško sklypą, įrašomi į eilę po piliečių, kuriems žemė bus grąžinama natūra;

28.1.3. piliečiai, kurie yra sumokėję už nustatytąją tvarką ir sąlygomis leistą pirkti žemę pagal mokamuosius pranešimus pinigais ir (arba) valstybės vienkartinėmis išmokomis, tačiau valstybinės žemės pirkimo–pardavimo sutartys nebuvo sudarytos, o perkamas žemės sklypas rengiant žemėtvarkos projektą bus suprojektuotas kitoje vietoje, negu buvo leistas pirkti žemės sklypas. Šie piliečiai į sąrašą įtraukiami pagal Žemės reformos įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 11–15 punktų nuostatas;

29. Projekto autoriaus pasirašytas pretendentų sąrašas ir prie jo pridedama kompiuterinė laikmena pateikiami žemėtvarkos skyriui, kuris patikrinęs sąrašą ir nustatęs, kad jis parengtas vadovaujantis Žemės reformos įstatymo 10 straipsnio nuostatomis, parengia apskrities viršininko įsakymo projektą dėl šio sąrašo patvirtinimo.

Pretendentų sąrašo patvirtinimo data turi būti ne vėlesnė kaip žemėtvarkos projekto rengimo pradžios data. Apskrities viršininkui išleidus įsakymą dėl pretendentų sąrašo patvirtinimo, šis sąrašas paskelbiamas seniūnijoje, žemėtvarkos skyriaus skelbimų lentoje, ir apskrities viršininko administracijos interneto tinklalapyje.

Po sąrašo patvirtinimo iki žemėtvarkos projekto patvirtinimo į jį gali būti papildomai įrašomi tik tie prašymus grąžinti natūra žemę, mišką ar vandens telkinį pateikę piliečiai, kuriems teismo sprendimu atnaujinti Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 10 straipsnio 1 ir 4 dalyse nurodyti praleisti terminai.

30. Tos pačios eilės pretendentų pirmumas eilėje nustatomas pagal išvados dėl žemės, miško ar vandens telkinio perdavimo nuosavybės neatlygintinai pateikimo žemėtvarkos skyriui registracijos datą.

IV. PROJEKTAVIMO DARBAI

I SKIRSNIS. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

31. Apskrities viršininko patvirtintas pretendentų, sugrupuotų pagal Žemės reformos įstatymo 10 straipsnyje nustatytą eiliškumą, sąrašas yra teisinis pagrindas projekto autoriui organizuoti žemės sklypų projektavimo darbus.

32. Prieš pradėdamas organizuoti pretendentų susirinkimus, projekto autorius:

32.1. atlieka šios metodikos 20.3.1 punkte nurodytus darbus;

32.2. pagal pateiktus dokumentus valstybės išperkamoje ir neprivatizuojamoje žemėje suprojektuoja perduodamus neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise žemės sklypus ir nustato jų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą ir pobūdį.

33. Pirmąjį visų eilių pretendentų susirinkimą žemėtvarkos skyrius surengia ne vėliau kaip per 20 dienų nuo žemėtvarkos projekto rengimo pradžios. Kvietimai pretendentams įteikiami asmeniškai (pasirašytinai) arba išsiunčiami registruotu laišku ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki nustatytos susirinkimo dienos. Pretendentai susirinkime registruojami pasirašytinai.

34. Pretendentų susirinkimo metu projekto autorius:

34.1. supažindina su planuojamais žemėtvarkos projekto sprendiniais dėl:

34.1.1. projektuojamų vietinės reikšmės kelių tinklo;

34.1.2. grąžintinų natūra žemės sklypų projektavimo;

34.1.3. asmeninio ūkio žemės sklypų projektavimo kitoje vietoje nei buvo naudojama;

34.1.4. žemės sklypų projektavimo į vienkiemius neišskirstytų kaimų ir asmeninio ūkio žemės teritorijose;

34.1.5. perduotinų pretendentams neatlygintinai nuosavybės žemės sklypų projektavimo laisvoje valstybinėje žemėje;

34.1.6. perduotinų, perduotinų neatlygintinai naudotis ar nuomotinų žemės sklypų projektavimo;

34.2. informuoja susirinkime dalyvaujančius pretendentus apie laisvos valstybinės žemės plotus;

34.3. paaiškina pretendentų galimybes ir sąlygas įsigyti žemės ar naudotis ja bei žemės sklypų projektavimo tvarką.

Susirinkimo eiga protokoluojama. Susirinkimui sekretoriauja ir protokolą surašo žemėtvarkos skyriaus darbuotojas.

35. Žemės sklypai pretendentams projektuojami laikantis Žemės reformos įstatymo 10 straipsnyje nurodyto eiliškumo. Kiekvienos eilės pretendentai kviečiami aptarti žemės sklypų išdėstymo klausimus pretendentų susirinkime. Atsižvelgiant į pretendentų skaičių gali būti organizuojami keli tos pačios eilės pretendentų susirinkimai (kviečiant pretendentus pagal eilę) arba tą pačią dieną organizuojami atskiri kelių eilių pretendentų susirinkimai. Kvietimai pretendentams įteikiami asmeniškai (pasirašytinai) arba išsiunčiami registruotu laišku ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki nustatytos susirinkimo dienos. Pretendentai susirinkime

registruojami pasirašytinai.

36. Susirinkimo eiga protokoluojama. Susirinkimui sekretoriauja ir protokolą surašo žemėtvarkos skyriaus darbuotojas. Pretendentų pasiūlymai, pastabos ir pretenzijos dėl projekto autoriaus pateiktų pasiūlymų įrašomos susirinkimo protokole. Pretendentų susirinkimų protokoluose taip pat įrašomos pretendentų pavardės, laisvos valstybinės žemės plotų, kuriuose šiems pretendents projektuojami žemės sklypai, numeriai bei pretendents suprojektuotų žemės sklypų numeriai. Pretendents pasirašo protokole, kad sutinka su jam laisvos valstybinės žemės plote projektuojamu žemės sklypu. Protokolas įforminamas Dokumentų rengimo ir įforminimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2001 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 19 (Žin., 2001, Nr. [30-1009](#)), nustatyta tvarka.

Protokolų kopijos žemėtvarkos projekto rengimo metu turi būti skelbiamos seniūnijoje, žemėtvarkos skyriaus skelbimų lentoje.

37. Kiekvieno žemės sklypo išdėstymas ir ribos aptariamos su pretendentu į žemę. Pretendentų sutikimas su projektuojamu žemės sklypu įforminamas parašu šios Metodikos 5 priede nustatytos formos žiniaraštyje. Pretendents šiame žiniaraštyje turi pasirašyti iki kitos eilės pretendentų susirinkimo. Pretendentui nesutikus su projektuojamu žemės sklypu, projekto autorius surašo aktą, nurodydamas nesutikimo priežastis bei pateikdamas savo išvadas. Aktas įforminamas Dokumentų rengimo ir įforminimo taisyklių nustatyta tvarka. Su šiuo aktu, kuris yra neatskiriama pretendentų susirinkimo protokolo dalis, pasirašytinai supažindinamas pretendents.

38. Užbaigus žemės sklypų projektavimą Žemės reformos įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1–10 punktuose nurodytiems pretendents, šios metodikos 36 punkte nustatyta tvarka organizuojamas papildomas pretendentų susirinkimas. Į jį pakartotinai, ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki nustatytos susirinkimo dienos, kviečiami tie pretendents, kurie anksčiau kviešti neatvyko į pretendentų susirinkimus arba kurie nesutiko su suprojektuotais žemės sklypais (nepasirašė žiniaraštyje (5 priedas) arba pareiškė pretenzijas). Šių pretendentų sutikimas su suprojektuotu žemės sklypu įforminamas parašu atskirame žiniaraštyje (5 priedas), taip pat parengiamas ir atskiras žemės sklypų projektavimo darbų įvykdymo aktas.

39. Jeigu išvada dėl žemės, miško ar vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybėn rengiant žemėtvarkos projektą toje kadastro vietovėje tenkinama tik iš dalies dėl to, kad neliko laisvos privatizuotinos valstybinės žemės, projekto autorius, suderinęs suprojektuotą žemės sklypą su pretendentu, išvadoje įrašo pastabą apie tai, kokio dydžio ir vertės žemės sklypas suprojektuotas, nurodydamas, kokie išvados 1.1 ir 1.2 punktų duomenys buvo panaudoti, ir pasirašo. Įrašą išvadoje pasirašo žemėtvarkos skyriaus vedėjas ir jį patvirtina antspaudu. Žemėtvarkos skyriaus vedėjo patvirtinta išvados kopija perduodama projekto autoriui, o originalas pretendentui prašymu gali būti persiunčiamas kito rajono (savivaldybės), kuriame pretendents pageidauja gauti žemės, miško sklypą ar vandens telkinį, žemėtvarkos skyriui tik tuo atveju, jeigu nustatoma, kad išvadoje nurodytoje seniūnijoje nelieka laisvos valstybinės žemės.

40. Užbaigus žemės sklypų projektavimą kiekvienai pretendentų eilei, parengiamas žemės sklypų projektavimo darbų įvykdymo aktas pagal šios metodikos 6 priedą. Akte nurodomi pretendents, kurie:

40.1. sutiko su jiems projektuojamais žemės sklypais (pretendentų skaičius ir sklypų bendras plotas);

40.2. nedalyvavo projektuojant natūra gražinamus žemės sklypus arba nesutiko su projektuojamais natūra gražintiniais žemės sklypais (piliečių vardai, pavardės ir sklypų plotai);

40.3. nedalyvavo žemėtvarkos projekto rengimo metu, išskyrus 40.2 punkte nurodytus asmenis (fizinių asmenų pavardės arba juridinių asmenų pavadinimai);

40.4. nepasirinko žemės sklypo (fizinių asmenų pavardės arba juridinių asmenų pavadinimai);

40.5. kiti dalyvavę pretendents, kuriems laisvos valstybinės žemės neliko (pavardės,

juridinių asmenų pavadinimai).

41. Projektavimo darbų įvykdymo aktus pasirašo projekto autorius bei žemėtvarkos skyriaus darbuotojas seniūnijoje ir kartu su šios Metodikos 5 priede nustatytos formos žemės reformos žemėtvarkos projekto svarstymo su pretendентаis gauti žemę žiniaraščių kopijomis pateikia tvirtinti žemėtvarkos skyriaus vedėjui. Patvirtinti projektavimo darbų įvykdymo aktai gražinami projekto autoriui.

42. Apskrities viršininkas, projektavimo darbų įvykdymo aktų pagrindu tvirtindamas žemėtvarkos projektą, priima sprendimą išbraukti iš patvirtintų pretendentų sąrašų asmenis, nurodytus šios metodikos 40.3–40.5 punktuose, pavesdamas žemėtvarkos skyriui apie tai informuoti pretendentes ir nurodyti jiems galimybę gauti žemės rengiant paskesnę tos pačios kadastro vietovės žemėtvarkos projektą arba kitos kadastro vietovės žemėtvarkos projektą.

43. Jeigu po žemėtvarkos projekto patvirtinimo pretendentes atsisako žemės sklypo ženklinimo arba pageidauja iš esmės pakeisti suprojektuoto žemės sklypo ribas arba vietą, žemėtvarkos skyrius ir žemėtvarkos projekto autorius surašo aktą dėl žemėtvarkos projekto pakeitimo. Šio akto pagrindu apskrities viršininkas keičia įsakymo dėl žemėtvarkos projekto patvirtinimo tą dalį, kuria buvo patvirtinti akte nurodytiems pretendentes suprojektuoti žemės sklypai, ir išbraukia pretendentą iš šiuo įsakymu patvirtinto sąrašo.

44. Suprojektuoti pretendentes perduotini nuosavybėn neatlygintinai žemės sklypai ar asmenims parduotini valstybinės žemės sklypai apskrities viršininko įsakymu netvirtinami, jeigu juos pageidauja susigrąžinti natūra piliečiai, kuriems teismo sprendimu atnaujinti Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 10 straipsnio 1 ir 4 dalyse nurodyti praleisti terminai. Šiems pretendentes, kuriems buvo suprojektuoti perduotini nuosavybėn neatlygintinai žemės, miško sklypai, vandens telkiniai ar parduotini žemės sklypai, žemės sklypai projektuojami iš naujo likusioje laisvoje valstybinėje žemėje, nekeičiant kitiems asmenims suprojektuotų žemės sklypų ribų, jeigu neprasidėjusios žemėtvarkos projekto derinimo procedūros.

45. Jeigu, patvirtinus žemėtvarkos projektą, ženklinant vietovėje suprojektuotą žemės sklypą nustatoma, kad jo ribas būtina patikslinti, ir jeigu keičiama ne žemės sklypo vieta, o tik jo konfigūracija ir ribos, tuomet paženklus teritorijoje, apribotoje vietovės situacijos kontūrais (keliais, upėmis, grioviais, miškais ir kt.) ar kitoje projekto autoriaus pasirinktoje ir su žemėtvarkos skyriumi suderintoje teritorijoje esančius žemės sklypus, patvirtinto žemėtvarkos projekto arba jo dalies kopijoje raudonu tušu išbraižomos patikslintos ir su pretendentes suderintos keičiamų žemės sklypų ribos ir šis žemėtvarkos projekto dalies patikslinimas teikiamas tvirtinti apskrities viršininkui. Prie teikiamo apskrities viršininkui įsakymo projekto būtina pridėti projekto autoriaus raštišką paaiškinimą, nurodant objektyvias žemės sklypų ribų ar ploto patikslinimo priežastis. Apskrities viršininko įsakyme arba įsakymu patvirtintame priede turi būti nurodomas sąrašas pretendentų, kuriems paženklinimo metu buvo patikslintos žemės sklypų ribos, bei šių sklypų numeris ir plotas. Patvirtinto žemėtvarkos projekto ar jo dalies kopijos ir apskrities viršininko įsakymai dėl žemėtvarkos projekto patikslinimo yra neatsiejama patvirtinto žemėtvarkos projekto dalis. Tokia pačia tvarka tikslinamas patvirtintas žemėtvarkos projektas, kai asmenų, kuriems asmeniniam ūkiui skirtoje ir naudojamoje teritorijoje suprojektuoti žemės sklypai asmeniniam ūkiui, pageidavimu pakeičiamos šių žemės sklypų ribos ir vieta, atsižvelgiant į faktišką naudojimą.

46. Žemėtvarkos projektas netikslinamas, jei suprojektuotos žemės sklypų ribos, paženklus jas vietovėje, neatitinka žemėtvarkos projekto plane pažymėtų ribų dėl priežasčių, susijusių su žemėtvarkos projektui naudojamos kartografinės medžiagos netikslumu, o žemės sklypų kadastro duomenų bylos pretendentes rengiamos pagal šios Metodikos VII skyriuje nurodytą tvarką.

47. Žemės sklypai turi būti projektuojami taisyklingų ribų, su privažiuojamaisiais keliais. Jų ribos projektuojamos sutapatinant su keliais, melioracijos kanalais, upeliais, kitais situacijos kontūrais. Žemės sklypų ribos turi sutapti su stabilių kraštovaizdžio kompleksų ir objektų ribomis, upių ir ežerų, kitų vandens telkinių krantais, miškų, valstybinės reikšmės

kelių ir geležinkelių žemės ribomis, eiti upelių ar griovių viduriu, senomis ežiomis. Lygumose dirbamų laukų žemės sklypai turi būti projektuojami tiesiomis linijomis.

48. Pretendentui projektuojamas vienas tos pačios pagrindinės žemės naudojimo paskirties žemės sklypas, išskyrus atvejus, kai žemės valdą sudaro asmeninio ūkio žemės sklypai arba pievų, natūralių ganyklų ar kitų žemės naudmenų sklypai arba kai perduotinos nuosavybės neatlygintinai žemės plotas yra didesnis už laisvos valstybinės žemės plotą, kuriame projektuojamas žemės sklypas.

49. Vietinės reikšmės keliai projektuojami taip, kad jie jungtų valstybinius kelius su:

49.1. fiziniams ir juridiniams asmenims priklausančiais nekilnojamojo turto objektais;

49.2. gamtos, istorijos ir kultūros paminklais, poilsiavietėmis, paplūdimiais, kitomis bendro naudojimo teritorijomis;

49.3. esamais (projektuojamais) žemės sklypais, jeigu prie vieno bendrojo naudojimo kelio prieina ne mažiau kaip 5 žemės sklypai.

50. Piliečiams, užmokėjusiems už nustatyta tvarka ir sąlygomis leistą pirkti žemės ūkio paskirties žemę pagal mokamuosius pranešimus pinigais arba valstybės vienkartinėmis išmokomis, tačiau nesudariusiems valstybinės žemės pirkimo–pardavimo sutarčių, šios sutartys sudaromos neperskaičiuojant žemės kainos ir nekeičiant žemės ploto. Jeigu rengiant žemėtvarkos projektą pagal Žemės reformos įstatymo 10 straipsnyje nustatytą eiliškumą perkamas žemės ūkio paskirties žemės sklypas suprojektuojamas kitoje vietoje, nei buvo leistas pirkti žemės ūkio paskirties žemės sklypas, naujai suprojektuoto žemės sklypo vertė turi atitikti buvusio (už kurį buvo leista sumokėti pinigais ar vienkartinėmis išmokomis) žemės sklypo vertę. Šiuo atveju pinigais ar vienkartinėmis išmokomis sumokėta suma įskaitoma sudarant žemės sklypo pirkimo–pardavimo sutartį neperskaičiuojant leisto pirkti lygiavertio žemės ploto kainos.

51. Suprojektavus žemės sklypus, nustatoma jų pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, žemės sklypo naudojimo būdas ir pobūdis.

52. Projektuojamo žemės sklypo ribos tarp ribų posūkio taškų turi sudaryti uždara kontūrą. Žemės masyvus į atskirus sklypus gali suskaidyti valstybiniai keliai, vandens telkiniai ar kiti nekilnojamojo turto objektai. Projektuojamo žemės sklypo neskaido nesuformuotas kelias (t.y. natūraliai išvažinėta žemės sklypo dalis be žemės sankasos, važiuojamosios dalies, kelkraščių ir kitų kelio sudedamųjų dalių), kaip atskiras nekilnojamojo turto objektas, ir šiuo keliu užimama žemė gali būti privatizuojama. Šiuo atveju žemės sklypui nustatomas kelio servitutas.

53. Į projektuojamą racionalių ribų žemės ūkio paskirties žemės sklypą didesnis negu 0,1 ha miško žemės plotas gali būti įtraukiamas tik tuo atveju, jei nėra galimybės suprojektuoti racionalių ribų miškų ūkio paskirties žemės sklypą ir jei miško žemė nesiriboja su esamu keliu arba prie jos nėra galimybės suprojektuoti privažiuojamąjį kelią. Kitos paskirties žemės sklypai projektuojami ten, kur jie šiuo metu užstatyti ne žemės ūkio veiklai naudojamais pastatais ir įrenginiais, taip pat kai žemės sklypą užima miestelyje esanti namų valda (sodyba).

54. Kai pilietis turi teisę susigražinti ežerą ar tvenkinį natūra, tačiau mažesnę plotą negu yra pats ežeras ar tvenkinys, ir sutinka su apribojimo sąlygomis, tuomet grąžinama atitinkama ežero ar tvenkinio dalis pagal piliečiui priklausančią plotą. Toks vandens telkinys, kai jo dalis lieka neprivatizuota, Nekilnojamojo turto registre registruojamas bendrosios dalinės nuosavybės su valstybe teise.

55. Projektuojamus teritorinio tvarkymo elementus sudaro:

55.1. vietinės reikšmės keliai;

55.2. projektuojami kelio ir kiti servitutai;

55.3. nustatyta tvarka patvirtintuose detaliuosiuose planuose suprojektuoti keliai, gatvės, aikštelės, želdiniai, individualios statybos žemės sklypų ir kitų žemės sklypų ribos;

55.4. teritorijų planavimo dokumentuose numatomi miško želdiniai, statiniai ir įrenginiai, kurių išdėstymas turės įtakos žemės sklypų ribų projektavimui.

Visi šie teritorinio tvarkymo elementai pažymimi žemėtvarkos projekto plane ir į juos atsižvelgiama projektuojant žemės sklypus.

56. Pretendentai gauti žemės supažindinami su projektuojamais servitutais, kurie bus nustatomi apskrities viršininko sprendimu patvirtinus žemėtvarkos projektą. Reikalingais servitutais laikoma:

56.1. kelio servitutas, suteikiantis teisę kitiems asmenims įvairiomis transporto priemonėmis privažiuoti ar naudojantis juo kaip pėsčiųjų taku prieiti prie jiems nuosavybės teise priklausančių arba jų naudojamų žemės sklypų, vandens telkinių, miškų, pastatų ir įrenginių;

56.2. kelio servitutas, suteikiantis teisę įvairiomis transporto priemonėmis privažiuoti ar naudojantis juo kaip pėsčiųjų taku prieiti prie kapinių, rekreacinių ir viešojo naudojimo teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo teritorinių kompleksų ir objektų;

56.3. kelio servitutas, leidžiantis asmenims prieiti prie vandens telkinių ir vaikščioti vandens telkinių pakrantės apsaugos juostoje;

56.4. servitutas, suteikiantis teisę tiesti centralizuotus (bendro naudojimo) inžinerinės infrastruktūros tinklus (požemines ir antžemines komunikacijas), kelius ir takus, jais naudotis ir juos prižiūrėti;

56.5. statinio servitutas, suteikiantis teisę statyti ar montuoti statinių dalis, pakibusias virš tarnaujančiojo žemės sklypo ir (arba) draudžiantis tarnaujančiojo žemės sklypo savininkui statyti statinius, kurie užstotų šviesą ar esamą vietovaizdį;

56.6. kiti servitutai, numatyti įstatymais ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais.

57. Nustatant kelio servitutą, naujai projektuojamas kelias turi būti nuo 4 iki 6 m pločio. Kai kelio servitutu numatoma suteikti teisę naudotis esamu keliu, jo plotis turi atitikti faktinį esamo kelio plotį.

58. Atskiru žemės sklypu neprojektuojami žemės plotai, kuriuos užima elektros linijų stulpai ir kiti inžinerinės infrastruktūros objektai, kuriems aptarnauti reikalingas ne didesnis kaip 0,01 ha žemės plotas.

59. Žemėtvarkos skyriaus pavedimu projekto autorius laisvoje valstybinėje žemėje projektuoja miškų urėdijoms perduotinus patikėjimo teise miškų ūkio paskirties žemės sklypus miškams įveisti po to, kai suprojektuoti žemės sklypai visiems šios metodikos 28 punkto nustatyta tvarka parengtame ir apskrities viršininko patvirtintame sąraše esantiems pretendents, išskyrus pretendentes, pagal šios metodikos 40.3 ir 40.4 punktų nustatytą tvarką įrašytus žemės sklypų projektavimo darbų įvykdymo akte.

60. Kai pretendentai, su kuriais derinami suprojektuoti žemės sklypai, nesutinka su suprojektuotų žemės sklypų vieta ir ribomis, jie per 15 darbo dienų nuo žemėtvarkos projekte suprojektuotų žemės sklypų derinimo su jais savo nesutikimą bei pretenzijas raštu pateikia žemėtvarkos skyriui, kuris privalo per 15 darbo dienų nuo pretenzijų pateikimo jas išnagrinėti. Žemėtvarkos skyrius ginčą nagrinėja kartu su žemėtvarkos projektą rengiančiu projekto autoriumi, dalyvaujant pretenziją pateikusiam pretendentui, kuris raštu pakviečiamas prieš 10 dienų iki ginčo nagrinėjimo, ir priima sprendimą, kuris įforminamas protokolu. Jeigu nustatoma, kad pretendentų pretenzijos pagrįstos, žemėtvarkos skyrius įpareigoja projekto autorių per 15 darbo dienų patikslinti žemėtvarkos projektą. Nustačius, kad žemės sklypai suprojektuoti vadovaujantis šioje metodikoje nurodytais žemės sklypų projektavimo reikalavimais, priimamas sprendimas pritarti suprojektuotam žemės sklypų išdėstymui ir sklypų riboms. Pretendentams nesutinkant su žemėtvarkos skyriaus sprendimu, ginčą apskrities viršininko administracijos žemės tvarkymo departamento (toliau – žemės tvarkymo departamentas) teikimu nagrinėja ir sprendimą priima apskrities viršininkas. Nustačius, kad rengiant žemėtvarkos projektą nebuvo pažeistos žemėtvarkos projekto rengimo procedūros (pretendento informavimas, žemės sklypų išdėstymo svarstymas atitinkamos eilės pretendentų susirinkime ir kt.), apskrities viršininkas priima motyvuotą sprendimą atmesti pretenziją. Sprendime nurodomi jo priėmimo motyvai ir data, iki kurios nesutinkantis su žemės sklypo

ribomis ir plotu pretendentas gali apsispręsti dėl žemės sklypo derinimo ir po kurios, jam nesutikus su suprojektuotu žemės sklypu, bus išbrauktas iš pretendentų gauti žemės šioje kadastro vietovėje sąrašo. Nustačius projektavimo procedūrų pažeidimus, projekto autorius įpareigojamas savo lėšomis projektą patikslinti.

II SKIRSNIS. ŽEMĖTVARKOS PROJEKTŲ RENGIMAS Į VIENKIEMIUS NEIŠSKIRSTYTŲ KAIMŲ TERITORIJOSE

61. Į vienkiemius neišskirstyto kaimo teritorijoje žemės sklypai projektuojami laikantis šios metodikos nustatytų projektavimo darbų bendrųjų reikalavimų, jeigu:

61.1. piliečiai, pageidaujantys susigražinti žemę, mišką natūra arba pasirinkę kitą nuosavybės teisių atkūrimo būdą, turi dokumentus, patvirtinančius nuosavybės teisę į visą savininko turėtos žemės, miško plotą, vandens telkinį arba į jiems tenkančią žemės, miško, vandens telkinio dalį;

61.2. kai bendras turėtos žemės plotas atitinka nustatytą kaimo teritorijos plotą arba yra už jį mažesnis (ploto skirtumas laikomas laisva valstybine žeme).

62. Piliečiams už kaimo vietovėje turėtą valstybės išperkamą žemę pageidaujant atlyginimo pinigais ar vertybiniais popieriais, bylos dėl nuosavybės teisių atkūrimo atlyginant už žemę vertybiniais popieriais ar pinigais gali būti rengiamos pagal piliečių prašymų pateikimo datą. Tačiau bendras piliečių turėtos žemės, miško, vandens telkinio plotas, į kurį atkuriamos nuosavybės teisės kompensuojant pinigais, vertybiniais popieriais, taip pat valstybės išperkamos žemės, miško plotas išduodamose išvadose dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybės neturi būti didesnis už kaimo teritorijoje nustatytą bendrą valstybės išperkamos žemės, miško plotą.

63. Piliečiams pageidaujant susigražinti žemę natūra, grąžinamos žemės poreikis palyginamas su kaimo teritorijoje turimos laisvos valstybinės žemės plotu, įskaitant ir piliečių naudojamą asmeninio ūkio žemės plotą. Kai natūra grąžintino žemės ploto yra mažiau, dėl grąžinamų natūra žemės sklypų projektavimo sprendžiama šių piliečių susirinkime, sprendimą įforminant protokolu (visiems pretendentes proporcingai sumažinti grąžinamos žemės plotą ir pan.).

64. Pretendentai, pageidaujantys susigražinti žemę, mišką, vandens telkinį kaimo teritorijoje, klausimus bei pasiūlymus dėl projektuojamų žemės sklypų išdėstymo ir dydžio (vertės) aptaria susirinkime. Siūlomi galimi žemės, miško grąžinimo variantai:

64.1. visam kaimo teritorijos plotui nustatyti vidutinį 1 ha žemės, miško kainos normatyvą. Projektuojant žemės, miško sklypą to kaimo teritorijoje arba kitoje vietoje, turėtos žemės, miško vertę nustatyti dauginant turėtos žemės, miško plotą iš tam kaimui nustatyto žemės, miško kainos normatyvo. Pretendentui suprojektuoto žemės, miško sklypo vertė turi atitikti apskaičiuotą turėtos žemės, miško vertę;

64.2. projektuojamus žemės sklypus grąžinti bendrosios nuosavybės teise;

64.3. projektuojamus žemės sklypus grąžinti ne pagal turėtos žemės vertę, bet pagal turėtos žemės plotą;

64.4. projektuoti grąžintinus natūra žemės sklypus pagal racionalių žemės sklypų projektavimo principus arba atsižvelgiant į buvusių rėžių išsidėstymą ir ribas. Priimant sprendimą visais atvejais įvertinamas faktinis žemės naudojimas. Kai nusprendžiama projektuoti žemės sklypus atsižvelgiant į buvusių rėžių išsidėstymą ir ribas, projekto autorius neturi pažeisti reikalavimų projektuoti ariamosios žemės sklypus, nurodytų šios Metodikos 47 punkte. Rėžiai gali būti projektuojami tik tuo atveju, kai rėžis:

64.4.1. sutampa su pretendento asmeniniam ūkiui naudojamo žemės sklypo ribomis;

64.4.2. yra miško žemėje ir jo padėtis nepažeidžia šios Metodikos 79 punkto reikalavimų;

64.4.3. yra kitokių gamtinių savybių žemėje (pievose, pelkėse ir kt.), nei pagrindinis žemės masyvas, išskyrus ariamąją žemę;

64.5. projektuoti grąžintinus natūra žemės sklypus žemėje, kuri naudojama arba nuomojama fiziniams ir juridiniams asmenims nuosavybės teise turimiems pastatams ir statiniams (statomiems ar pastatytiems), taip pat poilsiaviečių pastatams ir statiniams (statomiems ar pastatytiems) eksploatuoti ir kuri pagal Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 12 straipsnį nepriskirta valstybės išperkamai žemei. Šioje žemėje žemės sklypai projektuojami, jei pretendentų susirinkime tam pritarta ir nustatyta, kuriems pretendentams bus projektuojami tokie žemės sklypai.

65. Pretendentų susirinkimas laikomas įvykusi, kai jame dalyvauja daugiau kaip pusė pageidaujančių susigrąžinti žemę piliečių arba dalyvaujančių piliečių pageidaujamas susigrąžinti žemės plotas sudaro didesnę dalį kaimo teritorijos bendro ploto. Neįvykus susirinkimui, pretendentų susirinkimas organizuojamas dar kartą ir jis laikomas įvykusi nepriklausomai nuo jame dalyvaujančių pretendentų skaičiaus.

Susirinkimo metu priimtas sprendimas įforminamas protokolu. Sprendimai priimami susirinkime dalyvaujančių pretendentų paprasta balsų dauguma.

66. Kaimo teritorijoje suprojektuoti žemės sklypai derinami su pretendентаis, dalyvavusiais susirinkime bei pareiškusiais norą gauti žemės ar miško. Nesant pretendentų suderinimo pagal šios Metodikos 60 punkte nurodytą tvarką arba jiems neatvykus, pretendentai įrašomi į šios Metodikos 6 priede nustatytos formos lentelės 4.1 punktą. Ginčų nagrinėjimui reikalingą medžiagą (žemės sklypų išdėstymo projekto eskizą) projekto autorius pateikia žemėtvarkos skyriui. Jei ginčas neišspręstas arba pretendentai nedalyvavo žemėtvarkos projekto rengimo metu, žemės sklypai rengiamame žemėtvarkos projekte neprojektuojami ir bylos piliečiams dėl nuosavybės teisių atkūrimo į grąžinamą žemės ar miško sklypą nerengiamos. Piliečiai, nesutinkantys su priimtais sprendimais susirinkimo arba žemėtvarkos projekto rengimo metu, juos gali apskusti žemėtvarkos skyriui. Žemėtvarkos skyrius piliečių pretenzijas nagrinėja šios Metodikos 60 punkte nustatyta tvarka.

III SKIRSNIS. ŽEMĖTVARKOS PROJEKTO RENGIMAS ASMENINIAM ŪKIUI SKIRTOJE TERITORIJOJE

67. Žemės sklypus asmeninio ūkio žemės naudotojas įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka gali įsigyti nuosavybėn tik tuo atveju, kai šie žemės sklypai suprojektuoti patvirtintame žemėtvarkos projekte, išskyrus grąžinamus natūra žemės sklypus.

68. Asmeninio ūkio žemės naudotojų susirinkimus organizuoja žemėtvarkos skyrius kartu su projekto autoriumi.

69. Asmeniniam ūkiui skirtoje teritorijoje projektavimo darbai vykdomi pagal šioje Metodikoje nustatytus bendruosius žemėtvarkos projekto rengimo reikalavimus, vadovaujantis iš žemėtvarkos skyriaus gautais dokumentais:

69.1. asmeninio ūkio žemės paženklavimo aktais;

69.2. asmeninio ūkio žemės suvestiniais planais;

69.3. piliečių, kurie pageidauja gauti žemės sklypą iš laisvos valstybinės žemės fondo, prašymais pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 4 straipsnio 8 dalyje nurodytas nuostatas;

69.4. piliečių, kuriems asmeninio ūkio žemė suteikta pažeidžiant galiojusius teisės aktus, taip pat piliečių, kurie patys nenaudoja jiems suteiktos asmeniniam ūkiui žemės pagal paskirtį (yra išvykę gyventi į kitą vietovę ir ši žemė yra apleista ir nederinama), sąrašais. Žemės sklypai šiems piliečiams neprojektuojami.

69.5. apskrities viršininko sprendimais dėl naudojamo asmeniniam ūkiui žemės ploto sumažinimo.

70. Asmeninio ūkio žemės naudotojų susirinkime turi būti aptariami asmeninio ūkio žemės sklypų projektavimo principai – kiek asmeninio ūkio žemės palikti prie sodybų; kaip projektuoti žemės sklypus asmeninio ūkio žemės naudotojams bei vienkiemių savininkams jų turėtoje žemėje; kiek sklypų turi sudaryti asmeninio ūkio žemė; kokio dydžio žemės sklypai

turi būti prie sodybų miestuose, miesteliuose ir glaustai užstatytuose kaimuose; kaip pakeisti žemės sklypų išdėstymą, kad stambesni žemės sklypai galėtų būti naudojami žemės ūkio veiklai ir kt.

71. Asmeninio ūkio žemės sklypai projektuojami žemėtvarkos projekto M 1:5000 plane. Vadovaujantis šios Metodikos reikalavimais, suprojektuojami vietinės reikšmės keliai ir kiti infrastruktūros objektai, projektuojamos žemės sklypų ribos, numatomi servitutai.

72. Asmeninio ūkio žemės sklypų, kurie buvo nuolat naudojami iki 1993 m. gruodžio 31 d., ribos ir vieta rengiant žemėtvarkos projektą gali būti keičiamos toje šių nuolat naudojamų žemės sklypų užimtoje teritorijoje, kurioje tokie pakeitimai leis sustambinti projektuojamus žemės sklypus ar sumažinti nuotolį iki jų naudotojų sodybų.

73. Projektuojant asmeninio ūkio žemės sklypus į juos įtraukiami: asmeniniam ūkiui suteiktos žemės ūkio naudmenos, į jas įsiterpęs arba tarp žemės ūkio naudmenų ir gretimo sklypo ribos esantis kitų žemės naudmenų (griovių, pelkių, medžių bei krūmų želdinių ir kt.) plotas, ne didesnis kaip projektuojamame asmeninio ūkio žemės sklype esančių žemės ūkio naudmenų plotas ir nesuprojektuotas atskiru natūra grąžinamu sklypu. Miško žemės plotai (bet ne daugiau kaip 0,3 ha) į šiuos žemės sklypus projektuojami įtraukti tik suderinus su miškų urėdija.

74. Rengiant žemėtvarkos projektą asmeniniam ūkiui skirtoje teritorijoje, sklypų vieta ir ribos gali būti keičiamos atsižvelgiant į asmeninio ūkio žemės naudotojų susirinkimo išvadas be suderinimo su konkrečiais asmeninio ūkio žemės sklypų naudotojais tik tais atvejais, kai:

74.1. prie vienkiemių jų savininkams suprojektuojami grąžinami natūra ne mažesni kaip 3 ha žemės ūkio naudmenų sklypai;

74.2. apskrities viršininko įsakymu sumažinamas asmeniniam ūkiui naudojamos žemės sklypas piliečiams, kurie susigražina nuosavybėn daugiau kaip 3 ha žemės ūkio naudmenų toje kadastro vietovėje, kur yra jų naudojama asmeninio ūkio žemė;

74.3. asmeninio ūkio žemė yra bendruose plotuose, kuriuose yra pageidaujama susigražinti natūra žemė ir asmeninio ūkio žemės sklypai gali būti projektuojami laisvos valstybinės žemės plote toje kadastro vietovėje. Jeigu laisvos valstybinės žemės toje kadastro vietovėje nepakanka, šie sklypai gali būti projektuojami asmeniniam ūkiui naudojamoje teritorijoje.

Piliečiams nesutikus su suprojektuotais asmeninio ūkio žemės sklypais, jų pretenzijos nagrinėjamos šios metodikos 60 punkte nurodyta tvarka.

75. Į suteiktą asmeniniam ūkiui žemės plotą įskaitomos ir namų valdoje esančios žemės ūkio naudmenos. Piliečiams už žemę iki 1995 m. birželio 1 d. miestams nustatyta tvarka priskirtose teritorijose perduodant neatlygintinai nuosavybėn privatizuojamus namų valdos bei jų naudojamus asmeniniam ūkiui žemės sklypus įskaitomi lygiaverčiai sklypai (pagal vertę). Piliečiams už kaimo vietovėje turėtą žemę perduodami nuosavybėn neatlygintinai tokio pat dydžio jų privatizuojami namų valdos bei asmeniniam ūkiui naudojami žemės sklypai.

76. Jeigu visa asmeninio ūkio žemė arba jos dalis perkama, sudarant valstybinės žemės pirkimo–pardavimo sutartį, suma, sumokėta už namų valdos žemės sklypą ir už perkamos asmeninio ūkio žemės plotą, nekeičiama nepriklausomai nuo patikslinto namų valdos žemės sklypo ploto ir asmeninio ūkio žemės ploto.

IV SKIRSNIS. ŽEMĖTVARKOS PROJEKTO RENGIMAS MIŠKO ŽEMĖJE

77. Miškų ūkio paskirties žemėje, nustačius valstybinės reikšmės miškus ir kitus valstybės išperkamos žemės ir miško plotus, grąžintini natūra, perduotini neatlygintinai nuosavybėn, neatlygintinai naudoti ar patikėjimo teise parduotini arba nuomotini žemės ir miško žemės sklypai projektuojami pagal šios metodikos bendruosius reikalavimus ir įstatymų bei Vyriausybės nutarimų nuostatas.

78. Suprojektuotam miško žemės sklypui nustatoma pagrindinė žemės naudojimo

paskirtis, žemės sklypo naudojimo būdas ir pobūdis. Vienam miškų ūkio paskirties žemės sklypui gali būti nustatyti keli žemės naudojimo būdai ar pobūdžiai.

79. Miško žemės sklypai projektuojami taip, kad prie jų būtų galima privažiuoti esamais keliais arba kvartalinėmis linijomis. Gražinamų natūra ir kitų miško žemės sklypų ribos projektuojamos jas derinant prie natūralių kontūrų (upelių, griovių, kelių, kvartalinų linijų, proskynų, kitų objektų).

80. Gražinamo miško žemės sklypo plotas arba perduodamo neatlygintinai nuosavybėn lygiaverčio miško žemės sklypo vertė turi atitikti turėtos žemės (miško žemės) plotą arba vertę.

81. Gražinamo natūra arba perduodamo neatlygintinai nuosavybėn lygiaverčio miško vertė apskaičiuojama vadovaujantis Žemės įvertinimo metodika, naudojant žemėtvarkos skyriaus pateiktus ar Valstybinės miškotvarkos tarnybos iki žemėtvarkos projekto rengimo pradžios pateiktus naujausius miškų valstybės kadastro duomenis.

V. ŽEMĖTVARKOS PROJEKTO EKOLOGINIS IR EKONOMINIS PAGRINDIMAS

82. Žemėtvarkos projektas privalo užtikrinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų reikalavimus saugoti ir tausoti žemę bei kitus gamtos išteklius. Šiuo tikslu projekto autorius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais ir saugomų teritorijų planavimo dokumentais, suprojektuotiems žemės sklypams numato įstatymuose ir Vyriausybės nutarimuose nustatytas specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas bei ūkinės veiklos apribojimus.

83. Žemėtvarkos projekte turi būti atsižvelgta į Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų naudojimo planavimą. Turi būti nustatytos viešiesiems poreikiams naudojamų neprivatizuojamų žemės sklypų ribos bei kiekvienam žemės sklypui apskrities viršininko sprendimu nustatomos specialiosios žemės, miško, vandens telkinių naudojimo sąlygos. Vienam pretendentai priklausančių žemės sklypų išdėstymas turi sudaryti sąlygas racionaliai tvarkyti žemės ūkio valdą.

84. Žemėtvarkos projekte numatomas vietinės reikšmės kelių tinklas ir kiti teritorinio tvarkymo elementai turi užtikrinti transporto išlaidų ekonomiją ir patogų žemės naudojimą.

VI. ŽEMĖTVARKOS PROJEKTO SVARSTYMAS, DERINIMAS IR TVIRTINIMAS

85. Projekto autoriaus parengtą žemėtvarkos projekto dokumentacijos bylą sudaro:

85.1. apskrities viršininko įsakymas dėl teritorijos žemėtvarkos projektui rengti patvirtinimo;

85.2. šios metodikos 28 punkte nustatyta tvarka parengtas ir apskrities viršininko patvirtintas pretendentų sąrašas;

85.3. šios metodikos 1–6 prieduose nurodyti dokumentai;

85.4. pretendentų susirinkimų protokolai;

85.5. pretendentų, nurodytų šios metodikos 40.3–40.5 punktuose, sąrašas;

85.6. skelbimo spaudoje apie projektuojamos teritorijos patvirtinimą kopija;

85.7. žemėtvarkos projekto planas ir kiti planai, naudoti rengiant projektą;

85.8. kiti dokumentai, susiję su žemėtvarkos projekto rengimu.

86. Žemėtvarkos projektas ne vėliau kaip per 15 dienų nuo paskutinio žemės sklypų projektavimo darbų įvykdymo akto patvirtinimo dienos pateikiamas viešai svarstyti visuomenei. Apie žemėtvarkos projekto svarstymo datą ir laiką žemėtvarkos skyrius paskelbia vietinėje spaudoje ne vėliau kaip prieš savaitę iki žemėtvarkos projekto svarstymo. Žemėtvarkos projekto viešo svarstymo laikotarpis – 2 savaitės. Šį laiką projektas eksponuojamas seniūnijoje. Projekto autorius eksponavimui pateikia:

86.1. turėtos žemės valdų planą;

86.2. valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės planą;

86.3. specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų nustatymo planą;

86.4. žemėtvarkos projekto planą;

87. Projekto autorius nustatytais dienomis dalyvauja eksponuojant žemėtvarkos projektą, paaiškina suinteresuotiems asmenims žemės įsigijimo bei nuomos sąlygas ir tvarką, žemės sklypų projektavimo, žemėtvarkos projekto svarstymo, derinimo, tvirtinimo bei ženklinimo tvarką, žemės sklypų bei daiktinių teisių į juos registravimo tvarką, disponavimo žeme ir naudojimosi ja tvarką bei sąlygas.

Suinteresuotieji asmenys, susipažinę su žemėtvarkos projektu, gali per projekto svarstymo laikotarpį reikšti savo pastabas, pasiūlymus ir pretenzijas raštu, pateikdami jas žemėtvarkos skyriui.

Pastabos, pasiūlymai ir pretenzijos registruojamos žemėtvarkos skyriaus specialisto seniūnijoje tvarkomame planavimo pasiūlymų registracijos žurnale, kurio lapai turi būti sunumeruoti, antspauduoti ir įrišti.

88. Žemėtvarkos projekto viešo svarstymo rezultatų aptarimą organizuoja žemėtvarkos skyrius. Į aptarimą raštiškai kviečiami (ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki susirinkimo pradžios):

88.1. pretendentai, kurie nedalyvavo projektuojant natūra grąžinamus žemės sklypus arba nesutiko su suprojektuotais žemės sklypais;

88.2. pretendentai ir kiti asmenys, kurie žemėtvarkos projekto viešo svarstymo metu pateikė pasiūlymų, pastabų ar pretenzijų;

88.3. apskrities viršininko administracijos ir savivaldybės administracijos specialistai, atsakingi už projektavimo sąlygų arba statybos leidimų išdavimą.

89. Susirinkimo dalyviai registruojami pasirašytinai. Susirinkimui pirmininkauja žemėtvarkos skyriaus vedėjas, o sekretoriauja žemėtvarkos skyriaus darbuotojas. Apskrities viršininko administracijos atstovas arba projekto autorius aptaria gautus ir įregistruotus planavimo pasiūlymus, pastabas bei pretenzijas ir paaiškina, į kuriuos gali būti atsižvelgta tikslinant žemėtvarkos projektą, taip pat kurie pasiūlymai, pastabos ir pretenzijos atmetamos. Paaškinamos teisės apskųsti atmetas pretenzijas, pastabas ar pasiūlymus.

90. Susirinkime, atsižvelgiant į gautus pasiūlymus, pastabas bei pretenzijas dėl parengto žemėtvarkos projekto, priimamas sprendimas ir projekto autoriui nurodomas terminas, per kurį šis privalo patikslinti žemėtvarkos projektą ir pateikti jį derinti suinteresuotoms institucijoms.

91. Parengtą, viešai apsvaistytą ir su žemėtvarkos skyriaus vedėju suderintą žemėtvarkos projektą su institucijomis, nurodytomis Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos apraše, derina projektą rengęs projekto autorius. Institucijų pageidavimu pateikiama papildoma projekto medžiaga: valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės planas, specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų nustatymo planas.

92. Lietuvos Respublikos pasienio ruožo teritorijoje parengtas žemėtvarkos projektas derinamas su Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, kai projektuojama teritorija yra:

92.1. Lietuvos Respublikos ir Baltarusijos Respublikos, Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos pasienio ruožo 0,5 km pločio juostoje (nuo valstybės sienos linijos į Lietuvos Respublikos teritorijos gilumą, kai valstybės siena eina sausuma, arba nuo vandens telkinio kranto, kai valstybės siena eina pasienio vandenimis);

92.2. Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos pasienio ruožo 0,3 km pločio juostoje (nuo valstybės sienos linijos į Lietuvos Respublikos teritorijos gilumą, kai valstybės siena eina sausuma, arba nuo vandens telkinio kranto, kai valstybės siena eina pasienio vandenimis);

92.3. Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos pasienio ruožo dalyje (nuo valstybės sienos linijos iki pasienio rokadinio kelio).

93. Žemėtvarkos projekto derinimu laikomas projektą derinusios institucijos įrašas

projekto plane arba raštiškas atsakymas (su pastabomis arba be jų). Derinimo procedūra turi būti baigta per 10 darbo dienų nuo žemėtvarkos projekto pateikimo institucijai derinti dienos. Kai institucija atsisako derinti, projekto autorius apie tai raštu informuoja žemėtvarkos skyrių. Žemėtvarkos skyrius, išnagrinėjęs nederinusios institucijos motyvus, priima išvadą, nurodydamas projekto autoriui žemėtvarkos projektą patikslinti ir pateikti pakartotinai derinti, arba kreipiasi į Žemės tvarkymo departamentą su pasiūlymais. Žemės tvarkymo departamento teikimu apskrities viršininko sudaryta komisija išnagrinėja ginčus, kilusius derinimo procedūros metu, ir pateikia išvadas bei pasiūlymus apskrities viršininkui, kuris, juos įvertinęs, priima sprendimą dėl žemėtvarkos projekto pakartotinio derinimo arba tvirtinimo.

94. Projekto autorius žemėtvarkos projekto dokumentacijos bylą, papildęs žemėtvarkos projekto derinimo su institucijomis dokumentais, skelbimų spaudoje apie žemėtvarkos projekto viešą svarstymą kopijomis, planavimo pasiūlymų registracijos žurnalu, šiame žurnale registruotų pastabų, pasiūlymų ir pretenzijų originalais, viešo žemėtvarkos projekto svarstymo rezultatų aptarimo susirinkimo protokolu su priedais pagal lydraštį perduoda žemėtvarkos skyriui.

95. Žemėtvarkos skyrius ne vėliau kaip per 2 savaites nuo žemėtvarkos projekto dokumentacijos bylos gavimo patikrina žemėtvarkos projektą ir parengia išvadą dėl žemėtvarkos projekto tinkamumo. Šios išvados parengimo data laikoma žemėtvarkos projekto rengimo pabaigos data.

Kai tikrinant nustatoma, kad projekto autorius pažeidė teisės aktų nustatytas žemėtvarkos projekto rengimo procedūras ar žemės sklypų projektavimo reikalavimus, žemėtvarkos projekto dokumentacijos byla grąžinama patikslinti. Kai žemėtvarkos skyriaus išvadoje nurodoma, kad žemėtvarkos projektas gali būti teikiamas tvirtinti, per 10 dienų po išvados dėl parengto projekto tinkamumo parengimo dienos žemėtvarkos projektas suderinamas su Žemės tvarkymo departamento direktoriumi ir pateikiamas apskrities viršininkui tvirtinti.

96. Įsakymo dėl žemėtvarkos projekto patvirtinimo tekste turi būti nurodyta:

96.1. nuostata, kad šiuo įsakymu patvirtinamas projekto autoriaus parengtas žemėtvarkos projektas ir jame suprojektuoti žemės sklypų ribos ir plotas, nustatyta pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, žemės sklypų naudojimo būdas ir pobūdis, nustatyti suprojektuotų žemės sklypų plotai, kuriems taikomos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos bei servitutai;

96.2. pavedimai (atskiris atvejais nurodant darbų atlikimo terminus):

96.2.1. įregistruoti žemėtvarkos projektą Teritorijų planavimo dokumentų registre;

96.2.2. paženklinėti vietovėje suprojektuotus žemės sklypus;

96.2.3. parengti dokumentus žemės nuosavybės ar naudojimo teisei įforminti;

96.2.4. parengti sprendimą dėl žemės sklypo nuomos sutarties nutraukimo prieš terminą su asmenimis, naudojusiais šį žemės sklypą pagal valstybinės žemės nuomos sutartis. Sprendime nurodomi terminai, nuo kada šią žemę pradeda naudoti naujas žemės naudotojas;

96.2.5. informuoti pretendentes, kurie išbraukti iš patvirtintų pretendentų gauti žemės sąrašų, ir nurodyti jiems galimybę gauti žemės rengiant paskesnę tos pačios kadastro vietovės žemėtvarkos projektą arba kitoje kadastro vietovėje.

97. Privaloma įsakymo dalis – jo priedai:

97.1. pretendentų, kuriems žemėtvarkos projekte suprojektuoti žemės sklypai, sąrašai, nurodant žemės sklypų numerius pagal žemėtvarkos projekto planą, jų plotus ir ploto dalis pagal žemės, miško, vandens telkinio įsigijimo būdus (grąžinama natūra, perduodama neatlygintinai lygiaverčiu sklypu kaip nuosavybė, perduodama neatlygintinai naudoti ar patikėjimo teise, leidžiama pirkti iš valstybės, leidžiama nuomoti iš valstybės);

97.2. kiti žemėtvarkos projekte suprojektuoti žemės sklypai;

97.3. asmenų, nurodytų 40.3–40.5 punktuose, kurie išbraukiami iš patvirtintų pretendentų sąrašų pagal parengtą žemėtvarkos projektą, sąrašas.

98. Apskrities viršininko patvirtintas žemėtvarkos projektas Lietuvos Respublikos

teritorijų planavimo dokumentų registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 19 d. nutarimu Nr. 721 (Žin., 1996, Nr. [60-1417](#); 2004, Nr. [155-5648](#)), nustatyta tvarka pateikiamas įregistruoti planavimo dokumentų registre ne vėliau kaip per 2 savaites nuo žemėtvarkos projekto patvirtinimo.

99. Įregistruoto žemėtvarkos projekto originalas (pridėjus apskrities viršininko įsakymą dėl projekto patvirtinimo) saugomas žemėtvarkos skyriuje, o projekto autoriui grąžinamos tik dokumentų, reikalingų ženklinant suprojektuotus žemės sklypus, kopijos: projekto plano ir šios metodikos 2, 3 ir 5 prieduose nurodytų lentelių.

100. Apskrities viršininkui įsakymu patvirtinus žemėtvarkos projektą, projekto autorius ne vėliau kaip per 20 dienų nuo jo patvirtinimo dienos šios metodikos 20.6 punkto nustatyta tvarka parengia naują kadastro vietovės laisvos valstybinės žemės planą ir pateikia suderinti žemėtvarkos skyriui.

101. Apskrities viršininko administracija ne vėliau kaip per mėnesį nuo žemėtvarkos projekto patvirtinimo dienos savo interneto svetainėje paskelbia pagal šios Metodikos 20.6 punkte nustatytą tvarką projekto autoriaus naujai parengtus laisvos valstybinės žemės plotų suvestinius duomenis ir kadastro vietovės laisvos valstybinės žemės planą.

VII. ŽEMĖTVARKOS PROJEKTO ĮGYVENDINIMO TVARKA. PROJEKTO PAŽENKLINIMAS VIETOVĖJE

102. Žemėtvarkos projektai, kuriuose suprojektuoti žemės, miško sklypai ir vandens telkiniai pagal Žemės reformos įstatymo 10 straipsnyje nustatytą eiliškumą, įgyvendinami šio skyriaus nustatyta tvarka. Žemėtvarkos projekto paženklavimo darbai apima žemės sklypų ribų ir suprojektuotų kelių parodymą–paženklimą vietovėje.

103. Prieš paženklindamas žemės sklypus vietovėje, žemėtvarkos skyriaus darbuotojas parengia ir pateikia žemėtvarkos skyriaus vedėjui tvirtinti asmenų, kuriems šiuo žemėtvarkos projektu suprojektuoti žemės sklypai ir kuriuos reikia pakviesti dalyvauti paženklinant žemės sklypus, sąrašą, sudaromą kas ketvirtį (atsižvelgiant į lėšų, skirtų žemės reformos darbams vykdyti, kiekį):

103.1. į sąrašą asmenys įrašomi šia eile:

103.1.1. asmenys, kurie apmoka už žemės reformos žemėtvarkos projekte suprojektuotų žemės sklypų paženklimą ir kadastro duomenų bylos parengimą pagal Fizinių ir juridinių asmenų lėšomis atliekamų žemės reformos žemėtvarkos projektų įgyvendinimo darbų apmokėjimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 15 d. nutarimu Nr. 241 (Žin., 2002, Nr. [17-688](#));

103.1.2. asmenys, kuriems žemė grąžinama natūra, išskyrus tuos, kuriems grąžinama natūra žemė asmeninio ūkio teritorijoje;

103.1.3. asmenys, kuriems žemė grąžinama natūra pagal žemėtvarkos projektus toje Lietuvos valstybės teritorijos dalyje, kur buvo likusi rėžių sistema;

103.1.4. asmenys, kuriems asmeninio ūkio žemės sklypai suprojektuoti laisvoje valstybinėje žemėje, kad jų naudotą žemę būtų galima grąžinti natūra;

103.1.5. asmenys, kuriems žemė grąžinama natūra palaisvintoje asmeniniam ūkiui skirtoje teritorijoje (po asmeninio ūkio žemės sklypų paženklavimo laisvoje valstybinėje žemėje ir paženklavimo-parodymo akto parengimo);

103.1.6. kiti asmenys pagal Žemės reformos įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 2–6 ir 8–10 punktuose nustatytą eiliškumą;

103.1.7. asmenys, kuriems parduodami ar išnuomojami asmeninio ūkio žemės sklypai;

103.1.8. kiti asmenys pagal Žemės reformos įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 11–18 punktuose nustatytą eiliškumą;

103.1.9. asmenys, kuriems žemė išnuomojama, perduodama neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise pagal žemėtvarkos projektus;

103.2. į sąrašą 103.1.6 punkte nurodyti asmenys, kuriems suprojektuoti asmeninio ūkio

žemės sklypai, įrašomi atsižvelgiant į šių žemės sklypų (grąžinamų natūra, perduodamų kaip nuosavybė neatlygintinai, parduodamų ar nuomojamų) vietą teritorijoje, apribotoje vietovės situacijos kontūrais, ar kitoje projekto autoriaus pasirinktoje ir su žemėtvarkos skyriumi suderintoje teritorijoje.

103.3. jeigu asmeniui (asmenims) suprojektuoti keli žemės sklypai, jie ženklinami vienu metu pagal nustatytą pirmesnę eilę;

103.4. asmenys, nurodyti 103.1.2, 103.1.3 ir 103.1.5 punktuose, į sąrašą žemės sklypams paženklininti įrašomi pagal projekto autoriui perduotoje nuosavybės teisių atkūrimo byloje esančios pažymos, patvirtinančios, kad pretendento nuosavybės teisėms atkurti yra visi reikiami dokumentai, parengimo data;

103.5. asmenys, nurodyti 103.1.1 punkte, į sąrašą žemės sklypams paženklininti įrašomi pagal sutarčių dėl apmokėjimo už žemėtvarkos projektų įgyvendinimo darbus sudarymo data;

103.6. asmenys, kuriems žemės sklypai suprojektuoti perduodant neatlygintinai kaip nuosavybę lygiavertį turėtajam žemės, miško sklypui plotą, į sąrašą žemės sklypams paženklininti įrašomi pagal išvados pateikimo žemėtvarkos skyriui registracijos data;

103.7. asmenys, nurodyti šios Metodikos 103.1.8 punkte, į sąrašą žemės sklypams paženklininti įrašomi pagal prašymų pirkti valstybinę žemę pateikimo žemėtvarkos skyriui data;

103.8. žemėtvarkos skyriaus vedėjo patvirtintas asmenų sąrašas paskelbiamas viešai seniūnijoje, žemėtvarkos skyriaus skelbimų lentoje, ir apskrities viršininko administracijos interneto svetainėje. Šiame sąrašė nurodomos žemės sklypų paženklinimo datos.

104. Žemėtvarkos skyriaus darbuotojas šios metodikos 103 punkto nustatyta tvarka parengia ir pateikia žemėtvarkos skyriaus vedėjui tvirtinti atskirą sąrašą asmenų, kuriems šiuo žemėtvarkos projektu suprojektuoti žemės sklypai, kai būtina atlikti jų kadastrinius matavimus nustatant žemės sklypų ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinates valstybinėje koordinatinių sistemoje Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 (Žin., 2002, Nr. [41-1539](#), 2005, Nr. 80-2899), nustatyta tvarka, ir šiuos matavimus atlieka ne projekto autorius, o kitas asmuo – matininkas.

105. Ženklinant žemėtvarkos projekte suprojektuotus žemės sklypus kviečiami pretendentai į šiuos žemės sklypus bei juos naudojantys asmenys, gretimų paženklintų žemės sklypų savininkai, išskyrus tuos atvejus, kai gretimi žemės sklypai paženklininti atliekant kadastrinius matavimus, kurių metu žemės sklypų ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinatės nustatytos valstybinėje koordinatinių sistemoje, taip pat miškų urėdijos atstovai, jei suprojektuotas žemės sklypas ribojasi su valstybinės reikšmės mišku. Žemėtvarkos skyrius kviečia asmenis registruotu laišku arba asmeniškai (pasirašytinai) ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki ženklinimo.

Asmeniui, kuris nedalyvauja ženklinant, žemės sklypas paženklinamas ir parengiama kadastro duomenų byla tik tuo atveju, jei:

105.1. žemės sklypas yra suprojektuotas šios Metodikos nustatyta tvarka parengtame ir patvirtintame žemėtvarkos projekte ir jei yra paženklininti gretimi žemės sklypai pretendentams;

105.2. suprojektuotas šios metodikos nustatyta tvarka parengtame ir patvirtintame žemėtvarkos projekte asmeninio ūkio žemės sklypas ir ženklinant dalyvauja žemėtvarkos skyriaus darbuotojas seniūnijoje.

Neatvykusiam asmeniui žemėtvarkos skyrius registruotu laišku išsiunčia žemės sklypo ribų paženklinimo–parodymo akto kopiją. Asmuo pastabas dėl ženklinimo ir žemės sklypo ribų paženklinimo–parodymo akto gali pateikti žemėtvarkos skyriui raštu ne vėliau kaip per 30 dienų nuo registruoto laiško gavimo dienos.

Jeigu kviestiniai asmenys (ženklinamą žemės sklypą naudojantis asmuo, gretimų paženklintų žemės sklypų savininkai, miškų urėdijų atstovai) kvietime nurodytu laiku neatvyksta, žemės sklypas ženklinamas be kviestinių asmenų.

Neatvykus asmeniui, kurio žemės sklypas ženklinamas, ir jeigu nėra 105.1 ir 105.2

punktuose nustatyto pagrindo ženklinti asmeniui nedalyvaujant, žemės sklypas ženklinamas tik po to, kai šis asmuo raštu kreipsis dėl žemės sklypo paženklavimo ir kai šios Metodikos 103 punkto nustatyta tvarka jis bus įrašytas į artimiausiojo ketvirčio sąrašą.

106. Žemėtvarkos projekte suprojektuoti vietinės reikšmės (viešieji ir vidaus) keliai pažymimi žemės sklypo, besiribojančio su keliu, abrise bei žemės sklypo plane, ir apie juos informuojami asmenys, kuriems paženklinami prie šių kelių suprojektuoti žemės sklypai.

107. Žemėtvarkos projekte suprojektuoti kelio servitutai nurodomi žemės sklypo abrise ir žemės sklypo plane sutartiniu ženklu bei įrašant kelio plotį. Asmenims, kuriems paženklinami žemės sklypai, išaiškinamos jų prievolės leisti naudotis kelio servitutu kitiems asmenims ir apie tai įrašoma žemės sklypo paženklavimo–parodymo akte.

108. Žemės sklypai ženklinami vadovaujantis Žemės sklypo ribų ženklinimo taisyklėmis, patvirtintomis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos generalinio direktoriaus 2005 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. 1P-209 (Žin., 2005, Nr. [136-4903](#)).

Teritorijose, teisės aktų nustatyta tvarka priskirtose miestams po 1995 m. birželio 1 d., žemės sklypų kadastriniai matavimai atliekami nustatant žemės sklypų ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinates valstybinėje koordinacių sistemoje Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų nustatyta tvarka.

109. Miško sklypas ženklinamas prakertant 0,5 m pločio ribinę liniją (spindį). Tinkamą riboženklių įtvirtinimą ir ribinių linijų (spindžių) prakirtimą užtikrina projekto autorius arba matininkas, atliekantis kadastrinius matavimus.

110. Už riboženklių išsaugojimą atsako žemės savininkas, valstybinės žemės nuomininkas, panaudos gavėjas arba patikėtinis.

111. Žemės sklypo ribų paženklavimo–parodymo aktą, parengtą pagal šios Metodikos 7 priedą, pasirašo pretendentai, kuriems ženklinami žemės sklypai (arba jų įgalioti asmenys pagal notariškai patvirtintus įgaliojimus), kiti kviestiniai asmenys ir paženklavinimą atlikę specialistai bei ženklinant dalyvavęs žemėtvarkos skyriaus darbuotojas seniūnijoje, jei į asmeninio ūkio žemės sklypo ženklinimą neatvyksta šios žemės naudotojas.

112. Kai paženklinant žemės sklypus dalyvavę pretendentai ar kviestiniai asmenys raštu pareiškia, kad nesutinka su žemės sklypų ribomis, darbai dėl ginčijamų žemės sklypų ženklinimo nutraukiami, o projekto autorius teikia raštišką paaiškinimą žemėtvarkos skyriui. Toliau šių žemės sklypų ženklinimo darbai tęsiami dalyvaujant žemėtvarkos skyriaus atstovui. Jei pakartotinai ženklinant žemės sklypus pretendentai ar kviestiniai asmenys pareiškia nesutinkantys su žemės sklypų ribomis, projekto autorius kartu su žemėtvarkos skyriaus atstovu parengia protokolą, kuriame išdėsto asmenų pretenzijas. Protokolas pateikiamas žemėtvarkos skyriui, kuris tuo atveju, jeigu pretenzijos pagrįstos, šios Metodikos 45 punkto nustatyta tvarka parengia apskrities viršininko įsakymo projektą dėl žemėtvarkos projekto pakeitimo. Jeigu kviestiniai asmenys neatvyko nustatytu laiku, jų vėliau pareikštos pretenzijos dėl žemės sklypų ribų paženklavimo nepriimamos.

113. Žemės sklypų plotai gali būti apskaičiuojami grafiškai, pagal naujausioje kartografinėje medžiagoje pažymėtas jų ribas arba pagal grafiškai nustatytas posūkio taškų koordinates ar digitalizuojant analoginius planus, taip pat planimetru, palete arba kitais būdais.

114. Pagal žemės sklypo paženklavimo duomenis parengiamas žemės sklypo planas ir jo pagrindu apskaičiuojamas žemės sklypo bendras plotas bei žemės naudmenų plotai, kurių kontūrai pažymėti pagal topografinių žemėlapių sutartinius ženklus. Žemės sklypo planas parengiamas pagal šios Metodikos 8 priedo formą. Jame įbraižomi ne mažiau kaip trys koordinacių tinklėlio ašių susikirtimo taškai ir užrašoma ne mažiau kaip vieno koordinacių tinklėlio linijų susikirtimo taško koordinacių reikšmė valstybinėje koordinacių sistemoje. Plane gali būti naujausios kartografinės medžiagos kopija su įbraižytomis žemės sklypo ribomis ir koordinacių tinklėliu.

Projekto autorius atsakingas už tai, kad skaičiuodamas paženklinto žemės sklypo plotą

neviršytų leistinos ploto apskaičiavimo paklaidos. Leistina žemės sklypo ploto apskaičiavimo paklaida nustatoma vietovėje paženklinto ir apskaičiuoto sklypo plotą palyginus su žemėtvarkos projekte suprojektuotu žemės sklypo plotu.

115. Tuo atveju, kai ženklinamas žemėtvarkos projekte suprojektuotas žemės sklypas yra pasienio ruože ir ribojasi su pasienio juosta arba yra iki 100 metrų atstumu nuo pasienio juostos ribos arba šiame žemės sklype yra pasienio keliai ir takai ar kiti valstybės sienos apsaugos objektai ir įrenginiai, žemės sklypo planas derinamas su Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos.

116. Žemės sklypo plotas, apskaičiuotas atliekant kadastrinius matavimus, kurių metu žemės sklypų ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinatės nenustatomos valstybinėje koordinacijų sistemoje, gali skirtis nuo žemėtvarkos projekte suprojektuoto žemės sklypo ploto ne daugiau kaip maksimali leistina (ribinė) ploto paklaida, nurodyta Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų 1 priede.

117. Projekto autorius apskaičiuoja kiekvieno paženklinto žemės sklypo šiuos kadastro duomenis:

117.1. pagal žemės sklypo plane įrašytus žemės naudmenų plotus parengia žemės naudmenų eksplikaciją (ariamoji žemė, sodai, pievos ir natūralios ganyklos, iš viso žemės ūkio naudmenų, miškai, keliai, užstatyta teritorija, vandenys, medžių ir krūmų želdiniai, pelkės, pažeista žemė, kita nenaudojama žemė);

117.2. pagal nusaustintų ir drėkinamų žemių planus apskaičiuoja nusaustintos bei drėkinamos žemės plotą;

117.3. pagal žemės ūkio naudmenų vertinimo planą apskaičiuoja vidutinį žemės sklypo žemės ūkio naudmenų našumo balą.

118. Žemės sklypų planai rengiami ir kadastro duomenų formos pildomos kompiuterinėmis priemonėmis (spausdintine ar skaitmenine formomis). Projekto autorius kiekvienam pretendentui, kuriam buvo suprojektuoti ir paženklinti vietovėje žemės sklypai, komplektuoja kadastro duomenų bylas, reikalingas paženklintiems žemės sklypams įteisinti nuosavybės ar naudotis, taip pat parengia šiuos papildomus duomenis:

118.1. vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 205 „Dėl žemės vertinimo“, apskaičiuoja žemės sklypų vertę (įskaitant miško žemės vertę ir žemės sklype esančių miško medynų vertę);

118.2. užpildo žemės sklypo kadastro duomenų formą (3 priedas).

119. Piliečių, kuriems buvo suprojektuoti grąžinami natūra žemės sklypai, kadastro duomenų byloje komplektuojami šie dokumentai:

119.1. žemėtvarkos skyriaus pažyma apie tai, kad jis turi visus turėtos žemės nuosavybės teisę ir giminystės ryšį patvirtinančius dokumentus, reikalingus nuosavybės teisėms į žemę atkurti;

119.2. grąžinamos natūra žemės sklypo paženklavimo–parodymo aktas;

119.3. grąžinamos natūra žemės sklypo planas;

119.4. apskrities viršininko sprendimo dėl nuosavybės teisių atkūrimo projektas;

119.5. žemės sklypo kadastro duomenų forma;

119.6. pagalbinė medžiaga (naujausios kartografinės medžiagos ištrauka su pažymėta suprojektuoto sklypo vieta ir ribomis, plotų apskaičiavimo ir žemės sklypų vertės nustatymo žiniaraščiai, abrisai ir kt.).

120. Piliečių, kuriems suprojektuoti perduodami kaip nuosavybė neatlygintinai žemės sklypai, kadastro duomenų byloje komplektuojami šie dokumentai:

120.1. apskrities viršininko išvada dėl žemės, miško, vandens telkinio perdavimo neatlygintinai nuosavybės, parengta pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo įgyvendinimo tvarkos 2 priedo formą;

120.2. žemės sklypo, suprojektuoto pagal žemėtvarkos projektą, paženklavimo–parodymo vietovėje aktas;

120.3. žemės sklypo, suprojektuoto pagal kadastro vietovės žemėtvarkos projektą,

planas;

120.4. apskrities viršininko sprendimo dėl nuosavybės teisių atkūrimo projektas;

120.5. žemės sklypo kadastro duomenų forma;

120.6. pagalbinė medžiaga (naujausios kartografinės medžiagos ištrauka su pažymėta suprojektuoto sklypo vieta ir ribomis, plotų apskaičiavimo ir žemės sklypų vertės nustatymo žiniaraščiai, abrisai ir kt.).

121. Asmenų, kuriems buvo suprojektuoti parduodami iš valstybės žemės sklypai, kadastro duomenų byloje komplektuojami šie dokumentai:

121.1. žemėtvarkos skyriaus pažyma apie valdymo institucijų priimtus sprendimus dėl leidimo pirkti valstybinę žemę bei turimus dokumentus apie piliečiui įteiktus mokėjimo pranešimus ir jo sumokėtą sumą;

121.2. žemės sklypo, suprojektuoto pagal žemėtvarkos projektą, paženklinimo–parodymo vietovėje aktas;

121.3. žemės sklypo, suprojektuoto pagal žemėtvarkos projektą, planas;

121.4. žemės sklypo kadastro duomenų forma;

121.5. pagalbinė medžiaga (naujausios kartografinės medžiagos ištrauka su pažymėta suprojektuoto sklypo vieta, ribomis bei kt.).

122. Asmenų, kuriems buvo suprojektuoti nuomojami iš valstybės arba perduodami neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise žemės sklypai, kadastro duomenų byloje komplektuojami šie dokumentai:

122.1. žemėtvarkos skyriaus pažyma apie fizinio ar juridinio asmens dokumentus, atitinkančius įstatymais ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais nustatytas valstybinės žemės nuomos sąlygas žemės ūkio ir kitai veiklai;

122.2. žemės sklypo, suprojektuoto pagal žemėtvarkos projektą, paženklinimo–parodymo vietovėje aktas;

122.3. žemės sklypo, suprojektuoto pagal žemėtvarkos projektą, planas;

122.4. valstybės nuomojamo, perduodamo neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise žemės sklypo vertės nustatymo lentelės;

122.5. žemės sklypo žemės kadastro duomenų forma;

122.6. pagalbinė medžiaga (naujausios kartografinės medžiagos ištrauka su pažymėta suprojektuoto sklypo vieta, ribomis bei kt.).

123. Projekto autorius parengtas žemės sklypų kadastro duomenų bylas pagal lydraštį perduoda žemėtvarkos skyriui.

124. Žemėtvarkos skyrius, išnagrinėjęs ir patikrinęs gautas kadastro duomenų bylas, jas pateikia Žemės tvarkymo departamentui.

VIII. ŽEMĖTVARKOS PROJEKTO BAIGIAMIEJI DARBAI

125. Projekto autorius, paženklinęs žemės sklypų ribas, padaro atitinkamus įrašus žiniaraščio (pagal šios Metodikos 5 priedą) kopijoje, nurodydamas paženklinimo datą.

Rengiant duomenis, reikalingus apskrities viršininkui priimti sprendimą dėl teritorijos paskesnio žemėtvarkos projekto rengimo, projekto autorius turi pateikti žemėtvarkos skyriui informaciją apie patvirtintame žemėtvarkos projekte suprojektuotų žemės sklypų paženklinimo vietovėje darbus, nurodydamas:

125.1. pretendentes, kurie atsisako žemės sklypų, suprojektuotų pagal šį žemėtvarkos projektą, bei jų atsisakymo priežastis;

125.2. pretendentes, kuriems suprojektuoti žemės sklypai dar nepaženklininti vietovėje, nurodydamas terminą, per kurį šiuos darbus galima atlikti.

IX. ŽEMĖTVARKOS PROJEKTŲ RENGIMO IR ĮGYVENDINIMO KONTROLĖ

I SKIRSNIS. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

126. Žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo darbų kontrolės tikslas – užtikrinti, kad žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo, piliečių nuosavybės teisių į žemę atkūrimo, valstybinės žemės pardavimo ir nuomos bei valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai ar patikėjimo teise naudotis darbai būtų vykdomi pagal teisės aktų reikalavimus, bei nustatyti šių darbų kontrolės organizavimą ir turinį.

127. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) pagal kompetenciją:

127.1. pasirinktinai kontroliuoja:

127.1.1. žemėtvarkos projektų rengimą ir įgyvendinimą;

127.1.2. žemės reformai vykdyti skirtų valstybės biudžeto, kitų fondų ir fizinių bei juridinių asmenų lėšų naudojimo tikslingumą vykdant Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo paslaugų sutartis;

127.2. organizuoja žemėtvarkos projektų valstybinę ekspertizę;

127.3. analizuoja ir apibendrina žemės tvarkymo departamentų kiekvieną mėnesį teikiamą informaciją apie apskrityse atliktus žemės reformos žemėtvarkos darbus, teikia rekomendacijas ir pasiūlymus apskričių viršininkų administracijoms dėl žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo, taip pat dėl projektų autorių vykdomų žemės reformos žemėtvarkos darbų kontrolės sustiprinimo;

127.4. apibendrina žemės tvarkymo departamentų kiekvieną mėnesį teikiamą informaciją, parengtą pagal Atsiskaitymo už žemės reformos žemėtvarkos darbus tvarkos aprašą, patvirtintą žemės ūkio ministro 2004 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. 3D-15 (Žin., 2004, Nr. [14-430](#)), apie apskrityse atliktus žemės reformos žemėtvarkos darbus ir kas mėnesį, iki kito mėnesio 15 dienos, parengia suvestinius duomenis;

127.5. teikia apskričių viršininkų administracijoms pasiūlymus dėl tikslingo žemės reformai vykdyti skirtų valstybės biudžeto, kitų fondų ir fizinių bei juridinių asmenų lėšų naudojimo apmokant projektų autoriams už atliktus žemėtvarkos projekto rengimo ir įgyvendinimo darbus.

128. Apskrities viršininkas kontroliuoja:

128.1. projektų autorių vykdomus žemės reformos žemėtvarkos darbus;

128.2. kad žemės reformai vykdyti skirtos valstybės biudžeto lėšos, kitų fondų ir fizinių bei juridinių asmenų lėšos būtų naudojamos pagal paskirtį;

128.3. žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo paslaugų sutarčių vykdymą.

129. Projektų autoriai yra atsakingi:

129.1. už žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo darbų kvalifikuotą bei teisės aktų reikalavimus atitinkantį atlikimą;

129.2. už žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo paslaugų sutartinių įsipareigojimų vykdymą.

II SKIRSNIS. ŽEMĖTVARKOS PROJEKTŲ TIKRINIMO TURINYS

130. Žemėtvarkos projektų tikrinimo turinį sudaro:

130.1. pretendentų susigražinti žemę, mišką, vandens telkinius natūra, gauti nuosavybėn neatlygintinai, pirkti, nuomoti, gauti neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valstybinę žemę prašymų registravimo, jų sąrašų parengimo ir patvirtinimo patikrinimas;

130.2. išvadų dėl žemės, miško, vandens telkinių perdavimo neatlygintinai nuosavybėn parengimo patikrinimas;

130.3. valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės planų bei valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės objektų dokumentacijos bylos parengimo patikrinimas;

130.4. gražinamos natūra, perduodamos ar suteikiamos nuosavybėn neatlygintinai, parduodamos, nuomojamos, perduodamos neatlygintinai naudoti ar patikėjimo teise valstybinės žemės, miško sklypų, vandens telkinių projektavimo procedūrų atitikimo žemės

reformą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas patikrinimas;

130.5. žemės, miško sklypų, vandens telkinių projektavimo eilės nustatymo pagal Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 10 straipsnyje nustatytą eiliškumą, patikrinimas;

130.6. pretendentų susigražinti žemę, mišką, vandens telkinius natūra, gauti nuosavybės neatlygintinai, pirkti, nuomoti, gauti neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valstybinę žemę, mišką, vandens telkinius, susirinkimų organizavimo ir juose svarstytų klausimų informinimo patikrinimas;

130.7. suprojektuotų žemės, miško sklypų, vandens telkinių vietos, ribų bei ploto suderinimo su pretendентаis susigražinti žemę, mišką, vandens telkinius natūra, gauti nuosavybės neatlygintinai bei pirkti, nuomoti, gauti neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valstybinę žemę patikrinimas;

130.8. žemėtvarkos projekto plano ir projekto dokumentacijos bylos parengimo patikrinimas;

130.9. žemėtvarkos projekto viešo svarstymo dokumentų informinimo ir žemėtvarkos projekto plano bei projekto dokumentacijos derinimo suinteresuotose institucijose patikrinimas;

130.10. parengtų dokumentų dėl žemėtvarkos projekto patvirtinimo apskrities viršininko įsakymu patikrinimas;

130.11. apskrities viršininko įsakymu patvirtinto žemėtvarkos projekto įgyvendinimo darbų patikrinimas:

130.11.1. suprojektuotų žemės, miško sklypų bei vandens telkinių paženklavimo vietovėje ir parengtų paženklavimo dokumentų patikrinimas;

130.11.2. žemės, miško sklypų bei vandens telkinių planų ir kadastro duomenų parengimo patikrinimas;

130.11.3. asmenims parengtų kadastro duomenų bylų dokumentų dėl žemės, miško sklypų, vandens telkinių įteisinimo nuosavybės atitikimo apskrities viršininko priimtus sprendimus ir teisės aktų nuostatas patikrinimas;

130.11.4. pretendentams pirkti, nuomoti, gauti neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valstybinę žemę, parengtų žemės tvarkymo bylų dokumentų atitikimo apskrities viršininko įsakymus ir teisės aktų nuostatas patikrinimas;

130.12. žemėtvarkos projekto rengimo ir įgyvendinimo paslaugų sutarties sąlygų vykdymo patikrinimas: žemės reformai vykdyti skirtų valstybės biudžeto, kitų fondų ir fizinių bei juridinių asmenų lėšų naudojimo rengiant ir įgyvendinant žemėtvarkos projektą tikslingumo įvertinimas.

III SKIRSNIS. ŽEMĖTVARKOS PROJEKTŲ RENGIMO IR ĮGYVENDINIMO KONTROLĘ VYKdančių INSTITUCIJŲ PAREIGOS IR TEISĖS

131. Žemėtvarkos skyriaus specialistas seniūnijoje:

131.1. patikrina projekto autoriaus parengtą pretendentų susigražinti žemę, mišką, vandens telkinius natūra, gauti nuosavybės neatlygintinai bei pirkti, nuomoti ar gauti naudotis neatlygintinai ar patikėjimo teise valstybinę žemę, sąrašą, sudarytą pagal Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 10 straipsnyje nustatytą asmenų, išigyjančių žemę, mišką ir vandens telkinius, eiliškumą. Įvertinęs parengto sąrašo duomenų teisingumą, surašo patikrinimo aktą, kuris saugomas žemėtvarkos projekto dokumentacijos byloje;

131.2. organizuoja pretendentų gauti žemės susirinkimus, protokoluoja susirinkimų eigą, pasirašo protokoluose kaip susirinkimo sekretorius;

131.3. tikrina, ar žemėtvarkos projekto svarstymo su pretendентаis gauti žemės žiniaraštis parengtas pagal šios Metodikos 5 priede nustatytą formą. Patikrinęs žiniaraštyje pateiktų duomenų teisingumą, jame pasirašo;

131.4. įvertinęs kiekvienos eilės pretendentams atliktus žemės, miško sklypų, vandens

telkinių projektavimo darbus, pasirašo projektavimo darbų įvykdymo aktą, parengtą pagal šios metodikos 6 priede nustatytą formą;

131.5. tikrina, ar projekto autorius žemės, miško sklypus vietovėje paženklino pagal šios metodikos 103 punkte nustatytą eiliškumą;

131.6. kontroliuoja žemės, miško sklypų ribų paženklinimą vietovėje: žemės, miško sklypo riboje miško spindžio pažymėjimą (prakirtimą) bei riboženklių įtvirtinimą pagal Žemės sklypo ribų ženklinimo taisyklių reikalavimus.

132. Žemėtvarkos skyriaus specialistai:

132.1. tikrina projekto autoriaus parengtus žemėtvarkos projekto planus bei žemėtvarkos projekto dokumentacijos bylą ir ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šios dokumentacijos gavimo dienos surašo patikrinimo aktą, kuris saugomas žemėtvarkos projekto dokumentacijos byloje;

132.2. įvertina, ar numatomi įteisinti atkuriant nuosavybės teises bei numatomi pirkti, nuomoti, gauti neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise iš valstybės žemės, miško sklypai, vandens telkiniai suprojektuoti vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 10 ir 15 straipsnių, Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 4 straipsnio 13 dalies, 12 straipsnio 11 punkto ir 16 straipsnio 6 bei 7 dalių ir kitomis šių įstatymų nuostatomis;

132.3. teikia žemėtvarkos projektą viešam svarstymui su visuomene bei organizuoja viešo svarstymo rezultatų aptarimą;

132.4. rengia išvadą dėl parengto žemėtvarkos projekto tinkamumo teikti tvirtinti apskrities viršininkui, kuri saugoma žemėtvarkos projekto dokumentacijos byloje;

132.5. tikrina, ar projektų autorių parengtose kadastro duomenų bylose esantys dokumentai atitinka teisės aktų reikalavimus ir apskrities viršininko priimtus įsakymus, bei surašo patikrinimo aktus, kurie saugomi žemės tvarkymo byloje.

133. Žemėtvarkos skyriaus vedėjas:

133.1. organizuoja žemėtvarkos projektų rengimo bei įgyvendinimo darbų kontrolę;

133.2. pagal žemėtvarkos skyriaus specialistų pateiktą žemėtvarkos projekto patikrinimo aktą ir įvertinęs nustatytų trūkumų pagrįstumą, sprendžia dėl pasiūlymo teikimo apskrities viršininkui panaikinti žemėtvarkos projekto autoriaus kvalifikacinį leidimą rengti ir įgyvendinti žemėtvarkos projektus;

133.3. priėmęs projekto autoriaus atliktus žemėtvarkos projekto rengimo ir įgyvendinimo darbus, šių darbų atlikimą ir jų vertę patvirtina, pasirašydamas Atliktų žemėtvarkos darbų perdavimo–priėmimo aktuose, parengtuose pagal Atsiskaitymo už žemės reformos žemėtvarkos darbus tvarką;

133.4. kas pusmetį teikia Žemės tvarkymo departamentui duomenis apie atliktų žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo rajone (savivaldybėje) patikrinimų rezultatus bei priimtus sprendimus.

134. Žemės tvarkymo departamentas:

134.1. kontroliuoja žemėtvarkos projektų rengimą ir įgyvendinimą;

134.2. tikrina žemėtvarkos projektus. Patikrinimų metu nustatyti teisės aktų pažeidimai, išvados ir siūlymai per 5 darbo dienas surašomi patikrinimo aktuose, kurių originalai saugomi žemės tvarkymo departamente, o patvirtintos kopijos – žemėtvarkos projektų dokumentacijos byloje;

134.3. kiekvienais metais, iki kitų metų sausio 30 dienos, teikia Nacionalinei žemės tarnybai metinius suvestinius duomenis apie žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo apskrities rajonuose (savivaldybėse) patikrinimo rezultatus bei priimtus sprendimus;

134.4. nustačius pažeidimus, galinčius turėti įtakos piliečių nuosavybės teisių į žemę atkūrimui, valstybinės žemės pardavimui, nuomai, perdavimui neatlygintinai naudoti ar patikėjimo teise ir žemėtvarkos projektų sprendiniams, teikia siūlymus apskrities viršininkui dėl žemėtvarkos skyriaus specialistų atsakomybės;

134.5. nagrinėja žemėtvarkos skyrių vedėjų pateiktus siūlymus dėl projekto autoriaus

kvalifikacinio leidimo rengti žemėtvarkos projektus panaikinimo, įvertina jų pagrįstumą ir teikia išvadą apskrities viršininkui;

134.6. apskrities viršininkui priėmus sprendimą dėl projekto autoriui išduoto kvalifikacinio leidimo rengti žemėtvarkos projektus panaikinimo, apie tai per 10 darbo dienų informuoja Nacionalinę žemės tarnybą.

135. Nacionalinė žemės tarnyba pasirinktinai tikrina žemėtvarkos projektų rengimą ir įgyvendinimą. Patikrinimo metu nustatčius teisės aktų pažeidimus, teikia siūlymus apskrities viršininkui:

135.1. keisti žemėtvarkos projektą;

135.2. ištaisyti nustatytus pažeidimus ir pakeisti priimtus sprendimus;

135.3. panaikinti projekto autoriaus kvalifikacinį leidimą rengti ir įgyvendinti žemėtvarkos projektus;

135.4. įvertinti apskrities viršininko administracijos specialistų, atsakingų už žemės reformą, veiksmus;

135.5. įvertinti žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo paslaugų sutartyse numatytų įsipareigojimų vykdymą.

Priedo pakeitimai:

Nr. [108](#), 2000-04-03, *Žin.*, 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108

Nr. [376](#), 2002-09-26, *Žin.*, 2002, Nr. 96-4221 (2002-10-04), i. k. 1022330ISAK00000376

Nr. [3D-159](#), 2006-04-20, *Žin.*, 2006, Nr. 45-1638 (2006-04-25), i. k. 1062330ISAK003D-159

Nr. [3D-438](#), 2008-08-07, *Žin.*, 2008, Nr. 93-3690 (2008-08-14), i. k. 1082330ISAK003D-438

Žemės reformos žemėtvarkos projektų
rengimo ir įgyvendinimo metodikos
1 priedas

_____ APSKRITIES _____ RAJONO _____
SENIŪNIJOS _____ KADASTRO VIETOVĖJE NUSTATYTŲ LAISVOS
VALSTYBINĖS ŽEMĖS (LVŽ) PLOTŲ (HA)
Ž I N I A R A Š T I S

_____ Nr. _____
(data)

(sudarymo vieta)

Kadast ro vietovė s bloko Nr.	Skly po Nr.	Kaimo pavadinini mas	Bendras LVŽ plotas, (iš jo saugomos e teritorijos e)	LVŽ plotų eksplikacija, ha					Pasta bos
				bendras plotas (iš jo saugom ose teritorij ose)	ariamoj i žemė (iš jos saugom ose teritorij ose)	miškas (iš jo saugo mose teritori jose)	vandens tekiniai (ežerai, tvenkiniai) (iš jų saugomos e teritorijos e)	kitos žemės naudme nos (iš jų saugom ose teritorijo se)	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		IŠ VISO							x

Projekto autorius

(parašas)

(vardas ir pavardė)

SUDERINTA

_____ rajono

žemėtvarkos skyriaus vedėjas

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)

Žemėtvarkos skyriaus
darbuotojas

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)

Priedo pakeitimai:

Nr. [108](#), 2000-04-03, Žin., 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108

Nr. [3D-159](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 45-1638 (2006-04-25), i. k. 1062330ISAK003D-159

Nr. [3D-438](#), 2008-08-07, Žin., 2008, Nr. 93-3690 (2008-08-14), i. k. 1082330ISAK003D-438

(projekto autoriaus pavadinimas)

Nr. _____
(data)

(sudarymo vieta)

**PRETENDENTŲ, PAGEIDAUJANČIŲ SUSIGRAŽINTI NATŪRA ŽEMĘ, MIŠKĄ
AR VANDENS TELKINĮ, PRISKIRTĄ VALSTYBĖS IŠPERKAMAI AR
NEPRIVATIZUOJAMAI ŽEMEI, TERITORIJOJE, KURIOJE
RENGIAMAS _____ APSKRITIES _____ RAJONO
(SAVIVALDYBĖS) _____ SENIŪNIJOS _____
KADASTRO VIETOVĖS ŽEMĖS REFORMOS ŽEMĖTVARKOS PROJEKTAS,
SĄRAŠAS**

Eil. Nr.	Pretendento vardas, pavardė	Pažymos apie nuosavybės teisę ir giminystės ryšį patvirtinančius dokumentus parengimo data	Pageidaujamas susigražinti natūra plotas, ha			Žemė, miškas, vandens telkinys priskirtas	
			žemės	miško	vandens telkinio	valstybės išperkamai žemei	neprivatizu ojamai žemei
1	2	3	4	5	6	7	8
	Iš viso:					x	x

Projekto autorius

(parašas)

(vardas ir pavardė)

SUDERINTA

Žemėtvarkos skyriaus
darbuotojas

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)

Žemėtvarkos skyriaus
vedėjas

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)

Priedo pakeitimai:

Nr. [108](#), 2000-04-03, Žin., 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108

Nr. [376](#), 2002-09-26, Žin., 2002, Nr. 96-4221 (2002-10-04), i. k. 1022330ISAK00000376

Nr. [3D-159](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 45-1638 (2006-04-25), i. k. 1062330ISAK003D-159

Nr. [3D-438](#), 2008-08-07, Žin., 2008, Nr. 93-3690 (2008-08-14), i. k. 1082330ISAK003D-438

Žemės reformos žemėtvarkos projektų
rengimo ir įgyvendinimo metodikos
3 priedas

(Formos pavyzdys)

_____ apskritis _____ rajonas (savivaldybė)

ŽEMĖS SKLYPO SU NEKILNOJAMUOJU TURTU KADASTRO DUOMENYS

_____ Nr. _____
(data)

(sudarymo vieta)

SKLYPO IDENTIFIKATORIUS

Kadastro vietovė _____
(pavadinimas, kodas)

Bloko Nr. _____

Sklypo Nr. bloke (įrašomas po registracijos registre) _____

Sklypo Nr. plane _____

Būsimasis savininkas, valstybinės žemės patikėtinis, nuomininkas, panaudos gavėjas:

(fizinio asmens vardas ir pavardė, juridinio asmens
pavadinimas)

(fizinio asmens vardas ir pavardė, juridinio asmens
pavadinimas)

I. DUOMENYS APIE ŽEMĖS SKLYPĄ

1.	Žemės sklypo aprašymas (pavadinimas, kita reikalinga informacija)	
2.	Vietovės kodas (miestas, rajonas, miestelis, kaimas)	
3.	Gatvės kodas	
4.	Gatvės pavadinimas	
5.	Namo Nr.	
6.	Kampinio namo Nr.	
7.	Žemės sklypo savininko (nuomininko, naudotojo) grupė	
8.	Plano Nr.	
9.	Koordinatų sistemos tipas	
10.	Centro koordinatė X/Y	
11.	Matavimo tipas	
12.	Juridinio asmens (bendrijos) kodas	
13.	Juridinio asmens (bendrijos) pavadinimas	

14.	Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis	
15.	Žemės naudojimo būdas	
16.	Žemės naudojimo pobūdis	
17.	Žemės sklypo plotas, iš viso	

II. DUOMENYS APIE ŽEMĖS SKLYPO SAVININKĄ, BENDRATURČIUS, VALSTYBINĖS ŽEMĖS NUOMININKUS, NAUDOTOJUS

Įrašo eilės Nr.	Žemės sklypo savininko (bendraturčio, nuomininko, naudotojo)				Žemės sklypo, naudojamo bendrosios dalinės nuosavybės teise			Nuomos (panaudos) terminas		Pastabo s
	požymis (2 – savininkas, 3 – nuomininkas, naudotojas)	kodas	pavadinima s	gimimo data (juridin. asm. registravimo data)	dalies Nr. plane	sklypo dalies		nuo	iki	
						skaitikli s	vardikli s			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
4										
5										

III. DUOMENYS APIE PRIVATAUS ŽEMĖS SKLYPO NUOMĄ, VALSTYBINĖS ŽEMĖS SUBNUOMĄ

Įrašo eilės Nr.	Žemės sklypo nuomininko (naudotojo)			Išnuomotos (suteiktos naudotis) žemės plotas, ha	Nuomos (panaudos)		Išnuomotos (suteiktos naudotis) žemės sklypo dalinės Nr. plane	Papildoma informacija apie nuomą (panaudą)
	kodas	pavadinimas	gimimo data (juridin. asm. registravimo data)		pradžia	pabaiga		
1	2	3	4	5	6		7	8
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								

IV. ARCHYVINIAI DUOMENYS APIE SAUGOMAS BYLAS

V. DUOMENYS APIE ŽEMĖS NAUDMENAS IR ŽEMĖS SKLYPO VERTE

Žemės ūkio naudmenų plotas, ha				Miško plotas, ha	Kelių plotas, ha		Užstatytos teritorijos plotas, ha	Vandenių plotas, ha
iš viso	iš jo				iš viso	iš jų servitutiniai keliai		
	ariamoji žemė	sodai	pievos ir ganyklos					

Kitos žemės plotas, ha					Nusausintos žemės plotas, ha	Drėkinamos žemės plotas, ha	Žemės ūkio naudmenų našumo balas	
iš viso	iš jo							
	medžių ir krūmų želdiniai	pelkės	pažeista žemė	nenaudojama žemė				

Nominali sklypo vertė				
Kainos nustatymo data	iš viso	iš jos		
		be miško žemės ir medynų	miško žemės ir medynai	iš jos medynų kaina

VI. DUOMENYS APIE ŽEMĖS NAUDOJIMO APRIBOJIMUS

Eil. Nr.	Kodas	Apribojimai	Žemės plotas, ha	Apribojimo plano Nr.
1	2	3	4	5
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				

VII. DUOMENYS APIE ŽEMĖS SERVITUTUS KITUOSE SKLYPUOSE

Eil. Nr.	Rūšis	Servituto aprašymas	Sklypų identifikatoriai, kuriuose galioja šis sprendimas	
1	2	3	4	5
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				

VIII. DUOMENYS APIE ŽEMĖS SERVITUTUS REGISTRUOJAMAME SKLYPE

Eil.Nr.	Servituto				Trumpas servituto aprašymas	Galiojimo laikas		Servituto galiojimo sąlygų aprašymas	Servitutų teisės naudotojai	Plano, kuriame pažymėti servitutai, Nr.	Plotas, ha
	rūšis	įregistravimo jurid. pagrindo				nuo	iki				
		tipas	data	dok. Nr.							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
13											
14											

IX. DUOMENYS APIE NEKILNOJAMĄJĮ TURĄ (STATINIUS IR INŽINERINIUS ĮRENGINIUS)

Eil. Nr.	Pavadinimas	Statinio ar inžinerinio įrenginio	
		identifikatorius plane	inventorinis Nr.
1	2	3	4
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

X. DUOMENYS APIE KITIEMS ASMENIMS PRIKLAUSANČIUS STATINIUS IR INŽINERINIUS ĮRENGINIUS

Eil. Nr.	Savininkas (naudotojas, nuomininkas)			Statiny ar inž. įrenginys	
	kodas	pavadinimas	gimimo data (juridin. asm. registravimo data)	eilės Nr.	aprašymas
1	2	3	4	5	6
1					
2					

Eil. Nr.	Savininkas (naudotojas, nuomininkas)			Statinys ar inž. įrenginys	
	kodas	pavadinimas	gimimo data (juridin. asm. registravimo data)	eilės Nr.	aprašymas
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

(duomenis rengusiojo pareigų
pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

SUDERINTA

žemėtvarkos

skyriaus vedėjas

A.V.

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)

Priedo pakeitimai:

Nr. [108](#), 2000-04-03, Žin., 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108

Nr. [376](#), 2002-09-26, Žin., 2002, Nr. 96-4221 (2002-10-04), i. k. 1022330ISAK00000376

Nr. [3D-159](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 45-1638 (2006-04-25), i. k. 1062330ISAK003D-159

Nr. [3D-438](#), 2008-08-07, Žin., 2008, Nr. 93-3690 (2008-08-14), i. k. 1082330ISAK003D-438

(projekto autoriaus pavadinimas)

TERITORIJOS, KURIOJE _____ M. RENGIAMAS _____
APSKRITIES _____ RAJONO (SAVIVALDYBĖS)
_____ SENIŪNIJOS _____ KADASTRO VIETOVĖS
ŽEMĖS REFORMOS ŽEMĖTVARKOS PROJEKTAS, ŽEMĖS POREIKIS

_____ Nr. _____
 (data)

_____ (sudarymo vieta)

Eil. Nr.	Pavadinimas	Iš viso, ha	Pretendentų skaičius	Pageidaujamas žemės, miško, vandens telkinio plotas, ha	Projektuojamų žemės sklypų	
					skaičius	plotas, ha
1	2	3	4	5	6	7
	Parinktos teritorijos plotas, iš jo:		x		x	x
1.	Valstybės išperkama žemė, iš jos:				x	x
1.1.	pageidaujama įsigyti nuosavybėn ar nuomoti asmeninio ūkio žemė					
2.	Gražinama natūra žemė, miškas (išskyrus sugražinamą natūra asmeninio ūkio žemę)					
3.	Laisva valstybinė žemė, iš jos:		x	x	x	x
3.1.	saugomose teritorijose		x	x	x	x
3.2.	miško žemė, iš jos:		x	x	x	x
3.2.1.	saugomose teritorijose		x	x	x	x
3.3.	vandens telkiniai, iš jų:		x	x	x	x
3.3.1.	saugomose teritorijose		x	x	x	x
4.	Žemė, miškas, kurį pretendentai pageidauja gauti neatlygintinai nuosavybėn pagal eiliškumą, iš jų:	x				
4.1.	2 eilės	x				
4.2.	3 eilės	x				
4.3.	4 eilės	x				
4.4.	5 eilės	x				
4.5.	6 eilės	x				
4.6.	7 eilės	x				
4.7.	8 eilės	x				
4.8.	9 eilės	x				
4.9.	10 eilės	x				
4.10.	11 eilės	x				
4.11.	12 eilės	x				
4.12.	13 eilės	x				
4.13.	14 eilės	x				
4.14.	15 eilės	x				

4.15.	16 eilės	x				
4.16	18 eilės	x				
5.	Asmenų pageidaujama nuomoti žemė:	x				

Projekto autorius

(parašas)

(vardas ir pavardė)

SUDERINTA

Žemėtvarkos skyriaus
darbuotojas seniūnijoje

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)

Žemėtvarkos skyriaus
vedėjas

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)

Priedo pakeitimai:

Nr. [108](#), 2000-04-03, Žin., 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108

Nr. [376](#), 2002-09-26, Žin., 2002, Nr. 96-4221 (2002-10-04), i. k. 1022330ISAK00000376

Nr. [3D-491](#), 2003-11-20, Žin., 2003, Nr. 112-5036 (2003-11-28), i. k. 1032330ISAK003D-491

Nr. [3D-159](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 45-1638 (2006-04-25), i. k. 1062330ISAK003D-159

Nr. [3D-438](#), 2008-08-07, Žin., 2008, Nr. 93-3690 (2008-08-14), i. k. 1082330ISAK003D-438

Žemės reformos žemėtvarkos projektų
rengimo ir įgyvendinimo metodikos
5 priedas

(projekto autoriaus pavadinimas)

APSKRITIES _____ RAJONO (SAVIVALDYBĖS)

SENIŪNIJOS _____ KADASTRO VIETOVĖS
TERITORIJOJE _____ M. RENGIAMO ŽEMĖS REFORMOS ŽEMĖTVARKOS
PROJEKTO SVARSTYMO SU _____ EILĖS PRETENDENTAIS GAUTI ŽEMĖS
ŽINIARAŠTIS

Nr. _____
(data)

(sudarymo vieta)

Eil. Nr.	Pren- dento vardas, pavard ė	Eilė	Projektuojamo žemės sklypo						Žemės sklypų išdėstymo ir ribų suderinima s		Žemė s sklyp o pažen klini mas
			blok o num eris	num eris plane	plotas, ha				data	para šas	data
					grąžin tinas natūra	perdu odama s nuosa vybėn neatly gintin ai	pardu odama s valsty binės žemės	nuo moja mas valst ybin ės žemė s			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Iš viso:	— eilėje	x	x					x	x	x

Projekto autorius

(parašas)

(vardas ir pavardė)

SUDERINTA

Žemėtvarkos skyriaus
darbuotojas seniūnijoje

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)

Žemėtvarkos skyriaus
vedėjas

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)

Priedo pakeitimai:

Nr. [108](#), 2000-04-03, Žin., 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108

Nr. [376](#), 2002-09-26, Žin., 2002, Nr. 96-4221 (2002-10-04), i. k. 1022330ISAK00000376

Nr. [3D-159](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 45-1638 (2006-04-25), i. k. 1062330ISAK003D-159

Nr. [3D-438](#), 2008-08-07, Žin., 2008, Nr. 93-3690 (2008-08-14), i. k. 1082330ISAK003D-438

Žemės reformos žemėtvarkos projektų
rengimo ir įgyvendinimo metodikos
6 priedas

TVIRTINU
(Žemėtvarkos skyriaus vedėjas)
(Parašas)
(Vardas ir pavardė)

(projekto autorius pavadinimas)

**APSKRITIES _____ RAJONO (SAVIVALDYBĖS)
_____ SENIŪNIJOS _____ KADASTRO
VIETOVĖS TERITORIJOJE _____ M. RENGIAMO ŽEMĖS REFORMOS
ŽEMĖTVARKOS PROJEKTO ŽEMĖS, MIŠKO SKLYPŲ IR VANDENS TELKINIŲ
PROJEKTAVIMO DARBŲ ĮVYKDYMO AKTAS**

Nr. _____
(data)

(sudarymo vieta)

Eil. Nr.	Pretendentai gauti žemės, miško ar vandens telkinį	Pretendentų skaičius	Pageidaujamos gauti žemės plotas, ha	Suprojektuotas žemės plotas, ha
1.	Pretendentai, kurie sutiko su projektuojamais žemės sklypais			
2.	Pretendentai, pateikusieji prašymus sugrąžinti žemę natūra ir nedalyvavę projektuojant žemės sklypus arba nesutikę su projektuojamais žemės sklypais (vardai, pavardės)			
3.	Kiti pretendentai, pateikę prašymus gauti žemės, bet neatvykę dalyvauti projektuojant žemės sklypus (fizinių asmenų vardai, pavardės arba juridinių asmenų pavadinimai)			
4.	Kiti pretendentai (fizinių asmenų vardai, pavardės arba juridinių asmenų pavadinimai):			
4.1.	nepasirinkę žemės sklypo			
4.2.	pateikusieji prašymus, tačiau jiems laisvos valstybinės žemės neliko			

Projekto autorius

(parašas)

(vardas ir pavardė)

SUDERINTA

Žemėtvarkos skyriaus
darbuotojas seniūnijoje

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)

Priedo pakeitimai:

Nr. [108](#), 2000-04-03, *Žin.*, 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108
Nr. [376](#), 2002-09-26, *Žin.*, 2002, Nr. 96-4221 (2002-10-04), i. k. 1022330ISAK00000376
Nr. [3D-159](#), 2006-04-20, *Žin.*, 2006, Nr. 45-1638 (2006-04-25), i. k. 1062330ISAK003D-159
Nr. [3D-438](#), 2008-08-07, *Žin.*, 2008, Nr. 93-3690 (2008-08-14), i. k. 1082330ISAK003D-438

(projekto autoriaus pavadinimas)

**ŽEMĖS SKLYPO RIBŲ PAŽENKLINIMO-PARODYMO
AKTAS**

(data)

(sudarymo vieta)

1. _____ rajono (savivaldybės) _____ seniūnijos _____
kadastro vietovėje _____ kaime (-uose)
rengiamame žemės reformos žemėtvarkos projekte asmeniui

(nurodyti vardą ir pavardę, juridinio asmens pavadinimą)

_____ suprojektuotas
_____ žemės sklypas (bloko/sklypo Nr. _____,
(pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, žemės naudojimo būdas, pobūdis)
bendro ploto _____ ha) (plotas apskaičiuotas ženklinimo metu).

2. Paženklinant ir parodant žemės sklypo ribas, besiribojančias su _____

(nurodyti gretimų žemės sklypų naudotojus)

panaudoti anksčiau įtvirtinti _____ riboženkliai; besiribojančias su _____

atstatyti išnykę _____ riboženkliai; besiribojančias su _____

naujai įtvirtinti, sukasant kauburius ir iškasant griovelius, _____ riboženkliai;
per mišką ir krūmus prakirsta _____ km spindžių.
Ribos parodytos nežymint riboženkliais ten, kur jos nustatytos _____

(išvardyti konkrečius objektus)

3. Žemės sklype Nr. _____ yra šie kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims ar valstybei
priklausančios įsiterpusios žemės plotai

(nurodyti pavadinimus, numerius ir plotus)

4. Žemės sklype Nr. _____ yra šie kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims priklausantys
pastatai ir statiniai _____

(nurodyti pastatų paskirtis, savininkus)

5. Ribų paženklinimo metu žemės sklypu teisėtai naudojosi šie fiziniai ir
juridiniai asmenys: _____

(nurodyti žemės sklypo plotą ar jo dalį ir naudojimosi pagrindą)

_____,
_____,
kuriems žemės naudojimo teisė bus nutraukta įstatymų nustatyta tvarka.

6. Vadovaujantis Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, naudojant žemės sklypą turi būti laikomasi šių specialiųjų žemės, miško ir vandens telkinių naudojimo sąlygų:

_____.
_____.
7. Žemės sklypui nustatyti servitutai:

_____.
8. Asmuo (-enys), kuriam (-iems) paženklintas žemės sklypas:

8.1. sutinka su žemės sklype numatytais specialiosiomis žemės, miško ir vandens telkinių naudojimo sąlygomis ir servitutais;

8.2. įsipareigoja saugoti ir prižiūrėti riboženklis;

8.3. numato savarankiškai naudoti žemę nuo _____ m. _____ mėn. ____ d.

9. Kitos asmenų pastabos bei pretenzijos dėl žemės sklypo ribų paženklavimo _____

_____.
Asmuo (-enys) arba jo (jų) įgaliotas asmuo, kuriam (-iems) paženklintas žemės sklypas:

(vardas ir pavardė)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(parašas)

Kviestiniai asmenys, dalyvavę nustatant žemės sklypo ribas:

(vardas ir pavardė)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(parašas)

10. Paženklinto vietovėje žemės sklypo ribos atitinka žemės reformos žemėtvarkos projektą ir pažymėtos kartografinėje medžiagoje, parengiant žemės sklypo planą.

11. Žemės reformos žemėtvarkos projekto žemės sklypo ribas vietovėje paženklino ir parodė:

(projekto autoriaus pavadinimas)

(pareigos, vardas ir pavardė)

(parašas)

Priedo pakeitimai:

Nr. [108](#), 2000-04-03, Žin., 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108

Nr. [376](#), 2002-09-26, Žin., 2002, Nr. 96-4221 (2002-10-04), i. k. 1022330ISAK00000376

Nr. [3D-438](#), 2008-08-07, Žin., 2008, Nr. 93-3690 (2008-08-14), i. k. 1082330ISAK003D-438

ŽEMĖS SKLYPO PLANAS M 1:.....
Sklypo plotas ha

Gatvė, namo Nr.	
Kaimas (miestelis)	
Seniūnija	
Miestas (rajonas)	
Apskritis	

Kadastro vietovė:							
Sklypo Nr. projekto plane:	Kadastro numeris						
	bloko Nr.			sklypo Nr.			

Gretimybės	Sklypo numeris		Pastabos
	projekto plane	kadastro žemėlapyje	

Žemės sklypo ribos paženklintos vietovėje pagal 200__ m.
_____ žemės sklypo paženkinimo-parodymo aktą.
Žemės savininkas (naudotojas):

(vardas ir pavardė)

Žemės sklypo ribos atitinka _____ kadastro vietovės žemės reformos žemėtvarkos projekte, patvirtintame _____ apskrities viršininko _____ m. _____ mėn. __ d. įsakymu Nr. _____, suprojektuotas ribas.
- _____ žemėtvarkos skyriaus vedėjas
A. V.

- _____
(vardas ir pavardė) (parašas) (data)

Žemės sklype pažymėti žemės naudmenų kontūrai, žemės naudmenų rūšys ir plotai atitinka faktinę padėtį.
Žemės reformos žemėtvarkos projekto rengėjas A.V.

Žemės sklype taikomos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, nustatytos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“		
kodas	aprašymas	plotas, ha

SUDERINTA: _____
(pareigos, parašas, vardas, pavardė, data)

Servitutai		
kodas	aprašymas	plotas, ha

Žemės naudmenų eksplikacija (ha)												Nusausinta žemė
Žemės ūkio naudmenos				miškas	keliai	užstatyta teritorija	vandens	Kita žemė				
iš viso	ariama	sodai	pievos					želdiniai	pelkės	pažeista	nenaudojama	

(įmonės pavadinimas)			
Pareigos	Vardas, pavardė	Parašas	Data

Priedo pakeitimai:

Nr. [108](#), 2000-04-03, *Žin.*, 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108

Nr. [376](#), 2002-09-26, *Žin.*, 2002, Nr. 96-4221 (2002-10-04), i. k. 1022330ISAK00000376

Nr. [3D-491](#), 2003-11-20, *Žin.*, 2003, Nr. 112-5036 (2003-11-28), i. k. 1032330ISAK003D-491

Nr. [3D-159](#), 2006-04-20, *Žin.*, 2006, Nr. 45-1638 (2006-04-25), i. k. 1062330ISAK003D-159

Nr. [3D-438](#), 2008-08-07, *Žin.*, 2008, Nr. 93-3690 (2008-08-14), i. k. 1082330ISAK003D-438

Forma patvirtinta
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m.
rugpjūčio 7 d. įsakymu Nr. 3D-438

INFORMACIJA APIE ŽEMĖS REFORMOS ŽEMĖTVARKOS PROJEKTŲ RENGIMĄ
_____ APSKRITIES _____ RAJONO KADASTRO VIETOVĖSE

_____ Nr. _____
(data)

(sudarymo vieta)

Eil. Nr.	KADASTRO VIETOVĖS PAVADINIM AS/ seniūnijos pavadinimas	Apskritis viršininko įsakymu paskiausiai patvirtintas kadastro vietovės žemėtvarkos projektas (data, įsakymo Nr.)	Po paskutinio žemėtvarko s projekto patvirtinim o likęs laisvos valstybinės žemės plotas, ha (iš jo saugotinos teritorijose)	Apskritis viršininko įsakymu paskelbta žemėtvarkos projekto darbų pradžia						Orientacinis laisvos valstybinės žemės plotas, ha, likšiantis suprojektavus lygiaverčius žemės sklypus pagal išvadas ir patenkinus prašymus pirkti valstybinės žemės (4-8-9) (iš jo saugotinos teritorijose)	Po paskiausio žemėtvarkos projekto rengimo pradžios paskelbimo gauta išvadų dėl piliečių teisės gauti žemės nuosavybėn neatlygintinai			
				data ir įsakymo Nr.	patvirtintuose sąrašuose nurodytas pretendentų, pageidaujanč ių gauti nuosavybėn neatlygintinai lygiaverčius žemės sklypus, skaičius	pateikta išvadų dėl piliečių teisės gauti žemės nuosavybėn neatlygintinai		pageidau jamas pirkti iš valstybės žemės plotas, ha	numatoma žemėtvark os projekto patvirtini mo data (metai, mėnuo)		pretende ntų skaičius	išvadose nurodytas žemės plotas, ha	orientacin is žemės plotas, ha, pagal išvadose nurodytaj ą vertę	numatoma skelbti žemėtvarko s projekto darbų pradžią (metai, mėnuo)
						žemės plotas (ha), į kurį turima teisė atkurti nuosavybės teisės	orientacin is žemės plotas, ha, pagal išvadose nurodytają vertę							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

_____ rajono
žemėtvarkos skyriaus vedėjas

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Priedo pakeitimai:

Nr. [108](#), 2000-04-03, Žin., 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108

Nr. [376](#), 2002-09-26, Žin., 2002, Nr. 96-4221 (2002-10-04), i. k. 1022330ISAK00000376

Nr. [3D-159](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 45-1638 (2006-04-25), i. k. 1062330ISAK003D-159

Nr. [3D-438](#), 2008-08-07, Žin., 2008, Nr. 93-3690 (2008-08-14), i. k. 1082330ISAK003D-438

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [108](#), 2000-04-03, Žin., 2000, Nr. 31-873 (2000-04-14), i. k. 1002330ISAK00000108

Dėl Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 207 "Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų kaimo vietovėje rengimo metodikos patvirtinimo" dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [240](#), 2001-07-12, Žin., 2001, Nr. 63-2297 (2001-07-19), i. k. 1012330ISAK00000240

Dėl Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 207 "Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų kaimo vietovėje rengimo metodikos patvirtinimo" dalinio pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [376](#), 2002-09-26, Žin., 2002, Nr. 96-4221 (2002-10-04), i. k. 1022330ISAK00000376

Dėl Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 207 "Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų kaimo vietovėje rengimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-32](#), 2003-02-05, Žin., 2003, Nr. 17-753 (2003-02-19), i. k. 1032330ISAK0003D-32

Dėl Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 207 "Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų kaimo vietovėje rengimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-491](#), 2003-11-20, Žin., 2003, Nr. 112-5036 (2003-11-28), i. k. 1032330ISAK003D-491

Dėl Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 207 "Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų kaimo vietovėje rengimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-159](#), 2006-04-20, Žin., 2006, Nr. 45-1638 (2006-04-25), i. k. 1062330ISAK003D-159

Dėl Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 207 "Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų kaimo vietovėje rengimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-438](#), 2008-08-07, Žin., 2008, Nr. 93-3690 (2008-08-14), i. k. 1082330ISAK003D-438

Dėl Žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 207 "Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų kaimo vietovėje rengimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo